

- ✦ Aalten
- ✦ Beltrum
- ✦ Bredevoort
- ✦ Eibergen
- ✦ Groenlo
- ✦ Harreveld
- ✦ Lichtenvoorde
- ✦ Lievelede
- ✦ Mariënveld
- ✦ Meddo
- ✦ Neede
- ✦ Rekken
- ✦ Rietmolen
- ✦ Vragender
- ✦ Winterswijk
- ✦ Zieuwent

Wat is de PCI

Together Day

Huub Oosterhuis

Liturgisch tot over de dood

Lourdes 2023

Verslag van een pelgrimage

Ontmoeting en Inspiratie

Programma najaar 2023

Van de redactie

Het seizoen 2022-2023 ligt achter ons. Wie dat wil, kan nog even terugkijken op die afgelopen periode. En de schoolkinderen worden voor een weekje of zes verlost van de schoolverplichtingen. De zomertijd is een mooie tijd om tot jezelf te komen en te reflecteren. Hoe was het afgelopen seizoen? Zijn er speciale herinneringen? Aan welke mensen en gebeurtenissen denk je? Waren er verdrietige momenten? Waar werd je blij van? En waar kijk je met dankbaarheid op terug?

Ook in dit nummer van 'de Verbinding' kijken we terug en... vooruit. Zo kunt u in de column van pastoor De Jong lezen over een bijzondere tijd, waarin we keuzes maken. Hoe kunnen we mensen bereiken, binnen en buiten onze kerk?

Bouwen aan een goede verstandhouding tussen het parochiebestuur en de zestien geloofsgemeenschappen is daarbij ook van wezenlijk belang. In een boeiend artikel vertelt William Klein Zeggelink over de diversiteit, vitaliteit en de verschillende mogelijkheden van kerk-zijn binnen de verschillende geloofsgemeenschappen. Ook na de sluiting van een kerkgebouw, zijn er nieuwe wegen en nieuwe vormen van vieren. En alle geloofsgemeenschappen tezamen vormen onze parochie. Het gaat om verbinding: samen één parochie, samen sterk.

Als kerk heb je ook aandacht voor je medemens. Een Parochiële Caritas Instelling kan daarbij heel dienstbaar zijn. Wat is een PCI? Zorgt de PCI alleen voor noodhulp? Hoe

draagt de PCI bij aan sociale rechtvaardigheid? Als u hierover meer wilt lezen, is het interview met enkele bestuursleden van de PCI zeker een aanrader.

Huub Oosterhuis, liturgisch tot over de dood... Hoe dat zit, wordt uitgelegd door gastschrijver Ton Steintjes. Huub Oosterhuis overleed op eerste Paasdag. Zijn teksten hadden een grote invloed op de vernieuwing binnen onze kerk. In veel gedichten en liederen besteedde hij aandacht aan 'gerechtigheid' en 'vrede'. Een mooi voorbeeld daarvan is het vredeslied op de laatste pagina.

En verder kunt u een persoonlijk verslag lezen over de mooie Pelgrimstocht naar Lourdes in de afgelopen meivakantie. Wie toch liever iets dichterbij een keer op bedevaart wil gaan, kan hierover lezen in het stukje over Kevelaer. Het is zelfs mogelijk om er per fiets naar toe te gaan.

Dan is er natuurlijk ook aandacht voor de jeugd: de Eerste Heilige Communie, het Vormsel en de maandelijkse kinderwoorddienst in de basiliek van Groenlo.

Voorts wil ik het artikel en de foto's van de zonovergoten Togetherday 2023 van afgelopen juni nog even noemen. De Togetherday: dat was een zonnige zondag met mooie muziek en woorden. Wie de foto's ziet, komt vanzelf al een beetje in vakantiestemming. Ook op de website en op Facebookpagina 'Parochie HH. Paulus en Ludger' kunt u meer lezen en zien over deze dag, maar natuurlijk ook over veel andere parochie-activiteiten. Een mooie zomer, een fijne vakantie en een inspirerend nieuw seizoen!

Vincent Stapelbroek

Redactie blad

Luuk Kouijzer, coördinator
E: redactie@paulus-ludger.nl
Diaken Cor Peters
Berry Brockötter
Vincent Stapelbroek

Redactie nieuwsbrief

Gerard Bartels, coördinator
E: nieuwsbrief@paulus-ludger.nl
Diaken Cor Peters
Berry Brockötter
Vincent Stapelbroek

Beheer website

Luuk Kouijzer, coördinator
E: webmaster@paulus-ludger.nl
Gerard Bartels
Vincent Stapelbroek

Internet

www.paulus-ludger.nl
facebook.com/HHpaulusludger

Volgende nummer

Het volgende nummer verschijnt 18 september 2023. De uiterste inleverdatum voor kopij is 1 september 2023. Het volgende nummer omvat de periode 25 september tot en met 3 december 2023.

Bezorging

Heeft u vragen of opmerkingen omtrent de bezorging van de Verbinding? Wilt u het parochieblad ontvangen? Neem contact op met het secretariaat van uw locatie.

Omslagfoto

Together Day in Lichtenvoorde
Foto: Lidy Huethorst

PASTORALE NOODWACHT:

T: 06-190 17 292

Spoeisende pastorale zaken, zoals ziekenzalving en melding uitvaart

Eucharistisch centrum

H. Calixtusbasiliek
Nieuwstad 12, 7141 BD Groenlo

Parochiesecretariaat

Francis Poelhuis, Angela Röeling
Nieuwstad 12, 7141 BD Groenlo
T: 0544-46 46 63
E: secretariaat@paulus-ludger.nl
Openingstijden:
ma t/m do 9:00 uur t/m 12:00 uur.

Pastorale team

H. de Jong, pastoor
E: h.dejong@paulus-ludger.nl
T: 06 -123 79 793
C. Peters, diaken
E: c.peters@paulus-ludger.nl
T: 06 -510 36 579
C. Roetgerink, pastoraal werkster
E: c.roetgerink@paulus-ludger.nl
T: 06 -207 39 564

Ondersteuning pastorale team

M. Sium, diaconaal assistent
m.sium@paulus-ludger.nl
S. Meijerink, catechetisch assistent
s.meijerink@paulus-ludger.nl

Parochiebestuur-BB

Pastoor H. de Jong, voorzitter
Jos Rosendaal, vice-voorzitter
E: vice-voorzitter@paulus-ludger.nl
Johannes Hoekstra, secretaris
E: secretaris@paulus-ludger.nl
Ton de Vries, penningmeester
E: penningmeester@paulus-ludger.nl
Ben Bomers, personeel en vrijwilligers
E: personeel@paulus-ludger.nl
Gerard Bartels, begraafplaatsen
E: begraafplaatsen@paulus-ludger.nl
Betsy Hummelink-Hulshof, geloofsgemeenschappen
E: gemeenschappen@paulus-ludger.nl
William Klein Zeggelink, geloofsgemeenschappen
E: w.klein.zeggelink@paulus-ludger.nl
Vincent Stapelbroek, communicatie
E: communicatie@paulus-ludger.nl

Ondersteuning parochiebestuur

Hans de Graaf, herbestemmingen
E: bestuur@paulus-ludger.nl
Henk Bos, herbestemmingen
E: henkbosrekken2@gmail.com
Stef Essink, gebouwen
E: gebouwen@paulus-ludger.nl

Pastor Dave fonds

Bank: NL70 RABO 0374 0055 75
Parochiebestuur o.v.v. Pastor Dave

Parochiële Caritas Instelling

NL 32 RABO 0336 1608 36

Vertrouwenspersoon

Hans Goorhuis, 06-22930809
E: hansgoorhuis@gmail.com

ANBI status

De parochie bezit een ANBI status. De verplichte ANBI gegevens zijn in te zien op <https://anbi.rkc.nl/publicaties/UTR37406>.

Als ik aan de zomer denk krijg ik onbewust een beeld voor ogen dat te vergelijken is met een bijzondere tijd in het kerkelijke jaar, met bijvoorbeeld de Advent of de Vastentijd. Dat is de zomer natuurlijk niet. Of toch wel? Kerkelijk is het de gewone tijd door het jaar. Waarom komt dit beeld bij mij op? Het is een tijd van vooruitkijken naar een nieuw seizoen en een tijd van terugkijken op een voorbij seizoen. Net als Kerstmis en Pasen is de vakantieperiode een tijd van samenzijn, zo mogelijk met je gezin, voor contacten, voor zaken waar je niet aan toe gekomen bent, een tijd van ontspanning en van rust. Maar vooral is er de voorbereidingstijd. Op weg naar de zo-

mer komen de organisatorische vragen: wat gaan we doen, waar gaan we heen, wie gaat er mee, hoe gaan we alles regelen en organiseren. De agenda's worden op elkaar afgestemd en de plannen gemaakt. Behalve de context is er veel wat overeenkomt met wat er in de aanloop naar de grote feesten gebeurt. Nu de zomervakantie aanbreekt, wordt er ook teruggekeken naar het werk dat verzet is en wat nog even geregeld moet worden voordat we vrijaf nemen. Nog maar een tandje bijzetten. Af is af. In deze tijd ligt dé grote uitdaging om daadwerkelijk los te komen van al het moeten, regelen en in de gaten houden. Vaak weet het werk ons te vinden, willen we overal invloed op uitoefenen en denken we dat alles van mij en ons afhankelijk is. We blijven actief op sociale media, we blijven de mail checken en de telefoon blijft opgeladen onder handbereik. We zouden eens iets missen! Onbewust denk ik aan vroeger toen er nog geen smartphones, laptops en tablets waren. Toen je fotorolletjes naar de fotograaf bracht om ze te laten ontwikkelen. Toen we écht uitgerust en vol indrukken van vakantie terugkwamen. Die tijd komt niet meer terug en dat is niet erg. Niet alles is van mij, van ons en onze inzet afhankelijk. Niet alles draait om mijn persootje.

Nederland is niet het middelpunt in de wereld. In het afgelopen seizoen is door heel wat mensen veel werk verzet en energie aangewend voor onze parochie. Minder mensen kunnen niet steeds meer doen. Dat vraagt om keuzes maken. Wat wel, wat niet, wat niet meer, wat over een andere boeg. Maar vóór de vraag 'wat gaan we allemaal doen' ligt nog een andere vraag, waar we als parochie, die missionair wil zijn, de komende tijd over nadenken. Hoe denken we samen Kerk te zijn? Staan we open voor de kracht en werking van de heilige Geest die zorgt voor vernieuwing, voor evangelisatie en inspiratie om een uitnodigende en daardoor aantrekkelijke gemeenschap te zijn? Wat is ervoor nodig om mensen juist in deze tijd te bereiken, juist in deze bijzondere tijd, binnen en buiten de Kerk? Ik hoop dat we iets van deze gedachten toch mee kunnen nemen voor deze periode en voor het nieuwe seizoen.

Namens het pastoraal team en het parochiebestuur wens ik iedereen een zegenrijke tijd toe van daadwerkelijke rust en dat onze accu's weer opgeladen mogen worden.

Pastoor H.A.M. de Jong

15 augustus - Hoogfeest Maria Tenhemelopneming

Toen paus Pius XII in 1950 de tenhemelopneming van Maria tot dogma, onbetwistbaar geloofspunt verklaarde, reageerde niet iedereen positief. Sommigen konden niet aanvaarden dat iets wat niet in de bijbel stond toch tot geloofspunt werd uitgeroepen. In de Bijbel zoeken we tevergeefs naar een passage over Maria's opname in de hemel. Trouwens, over het leven van Maria weten we niet eens zo veel. We lezen over de boodschap van de aartsengel Gabriël, de geboorte van Jezus en de pelgrimage naar Jeruzalem. Hierna wordt niet heel veel meer over haar gemeld. Eén van die uitzonderingen is de bruiloft te Kana. Hier blijkt haar rotsvaste geloof in haar Zoon Jezus. Veel later vinden we haar terug onder het kruis. Na de hemelvaart van Jezus is zij samen met de apostelen in gebed. Opnieuw blijkt haar rotsvaste geloof. Zijn anderen weggegaan, zij blijft trouw. Maria is er op de beslissende momenten, altijd Jezus volgend. Dat is wat gelovigen door de eeuwen heen zo heeft aangesproken in Maria: haar vertrouwen en haar geloof. Maar ook het lijden van

een moeder om wat haar kind wordt aangedaan. Vertrouwen, geloof, vreugde, verdriet en pijn: dat is Maria. Zo herkenbaar en menselijk en zo dichtbij. Ook in onze tijd kunnen mensen zichzelf in haar herkennen en haar aandacht en steun ondervinden bij blijdschap en zorgen, bij hoop en wanhoop. Het geloof in de tenhemelopneming van Maria, met ziel en lichaam, is al zo oud als het christendom. Terecht heeft de Kerk dit geloofspunt onder afsmeking van de heilige Geest als dogma verankerd in haar leer en leven. Want dit geloof raakt ons. Het is een hoopvolle vooruitblik dat ook wij eens mogen delen in de alles overstijgende vreugde van de hemel. Het feest van de opname van Maria als eerste van de gelovigen is ook ons feest. Een feest dat we voluit en dankbaar vieren. In onze parochie vieren we het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming in één plechtige viering in het eucharistisch centrum in Groenlo op dinsdag 15 augustus, aanvang 19:00 uur.

Pastoor H.A.M. de Jong

Maria Tenhemelopneming door Titiaan

Bouwen aan verbinding

Tekst: William Klein Zeggelink
bestuurslid geloofsgemeenschappen

Portefeuille geloofsgemeenschappen

Een goede verstandhouding tussen het ene bestuur en de zestien geloofsgemeenschappen in de Oost Achterhoek is essentieel om gezamenlijk één grote parochie HH. Paulus en Ludger te kunnen zijn. Communicatie en samenwerking zijn daartoe onontbeerlijk. Om de lijntjes kort te houden en efficiënt te werken, bestaat binnen het parochiebestuur specifiek de portefeuille geloofsgemeenschappen. Deze wordt sinds oprichting, twee jaar geleden, beheerd door Betsy Hummelink. Per begin dit jaar ben ikzelf toegetreden als bestuurslid en verrichten we de werkzaamheden in de portefeuille gezamenlijk.

Bezoekronde beheercommissies

Een wezenlijk onderdeel daarvan is ons streven om iedere beheercommissie minimaal één keer per jaar te bezoeken. Dat schept de mogelijkheid, het wel en wee van juist die eigen locatie te bespreken. Sa-

men met Jos Rosendaal zijn we afgelopen winter begonnen en hebben inmiddels elf van onze geloofsgemeenschappen bezocht: Eibergen, Zieuwent, Lichtenvoorde, Vragender, Neede, Beltrum, Mariënveld, Harreveld, Rekken, Winterswijk en Aalten. In dit artikel geven we hier kort en bondig een weergave van, met focus op verbondenheid. Het vormt vanzelfsprekend géén letterlijk verslag van álles wat de revue is gepasseerd, maar is beeldvormend voor van wat parochie-breed speelt en leeft.

Eigenheid en vitaliteit

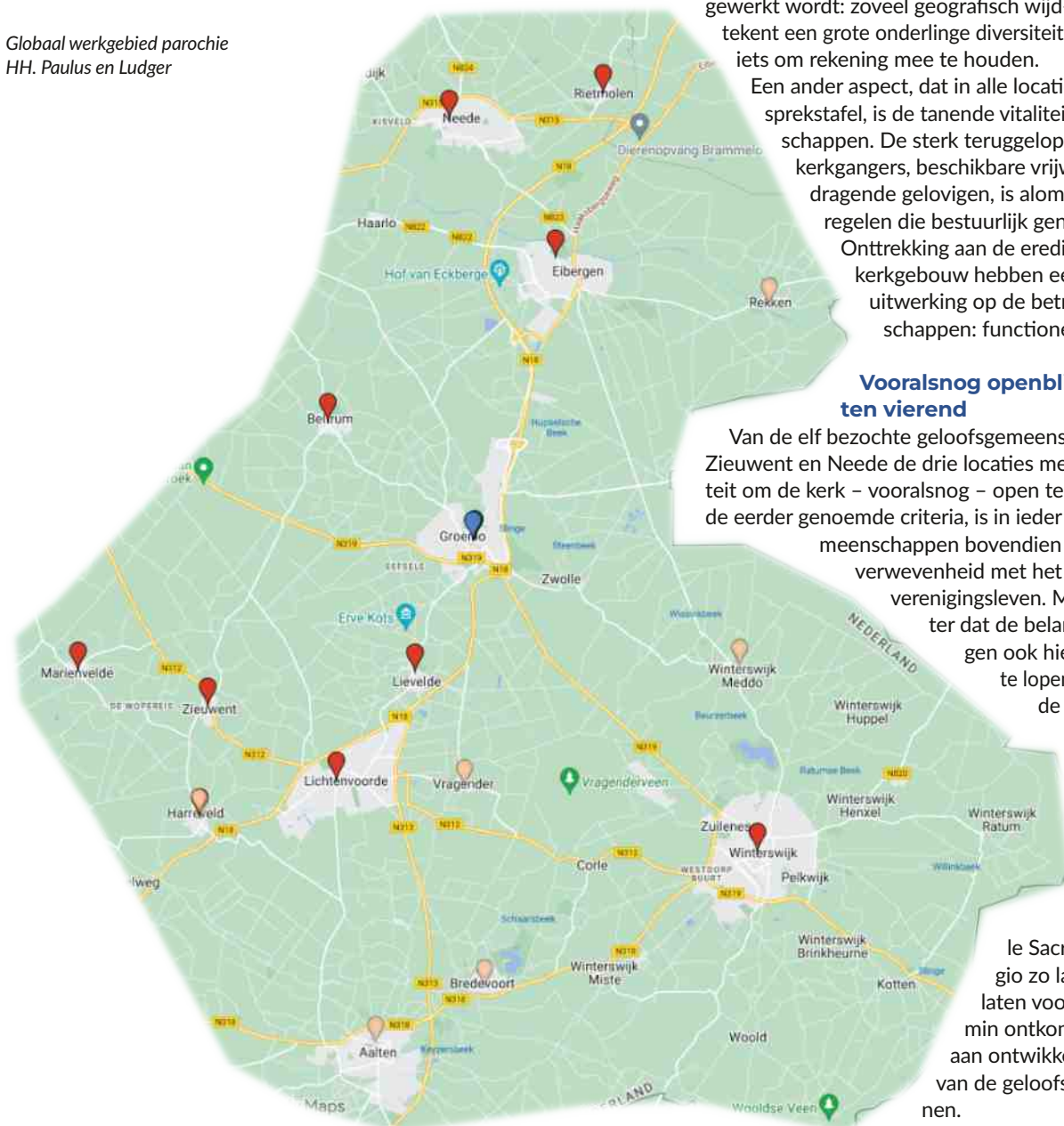
Onze meest in het oog springende constatering blijkt telkens te zijn: het – eigen – karakter van iedere geloofsgemeenschap. Dat valt gemakkelijk te verklaren. Nog niet zo lang geleden had (lees: wás) ieder dorp of stad een op zichzelf staande parochie, met een eigen bestuur en zelfs een plaatselijke pastoor. Wat men belangrijk vindt en hoe er gewerkt wordt: zoveel geografisch wijd-verspreide locaties betekent een grote onderlinge diversiteit. Dat is niet erg maar wél iets om rekening mee te houden.

Een ander aspect, dat in alle locaties terugkomt op de gesprekstafel, is de tanende vitaliteit van de geloofsgemeenschappen. De sterk teruggelopen betrokkenheid van kerkgangers, beschikbare vrijwilligers en financieel bijdragende gelovigen, is alom bepalend voor de maatregelen die bestuurlijk genomen moeten worden. Onttrekking aan de eredienst en verkoop van het kerkgebouw hebben een bijzonder ingrijpende uitwerking op de betrokken geloofsgemeenschappen: functioneel én emotioneel.

Vooralsnog openblijvend: de Sacramenten vierend

Van de elf bezochte geloofsgemeenschappen zijn Beltrum, Zieuwent en Neede de drie locaties met nog voldoende vitaliteit om de kerk – vooralsnog – open te kunnen houden. Naast de eerder genoemde criteria, is in ieder van deze drie geloofsgemeenschappen bovendien sprake van een sterke vervevenheid met het lokale welzijnswerk en verenigingsleven. Men ziet in Zieuwent echter dat de belangstelling voor de vieringen ook hier tot matig begint terug te lopen. Ook zijn er zorgen over de hoge onderhoudskosten en moeilijke toekomstige herbestemming van het neogotische kerkgebouw. Geografisch gezien biedt Neede een meerwaarde om de Katholieke presentie met een kerk voor alle Sacramenten ook in die regio zo lang mogelijk te kunnen laten voortbestaan. Desalniettemin ontkomt ook deze locatie niet aan ontwikkelingen die de vitaliteit van de geloofsgemeenschap ondermijnen.

Globaal werkgebied parochie
HH. Paulus en Ludger

Een gevoelig punt, zoals we verspreid over de elf bezochte locaties proefden, is het inboeten aan autonomie. Veel verloopt tegenwoordig – via – het centrale parochiebestuur. De noodzakelijke samenwerking kan als omslachtig, tijdrovend of zelfs dwingend worden ervaren en soms frustrerend. Zeker naarmate een locatie het zelf nog relatief goed weet te rooien, zoals met name Beltrum. Natuurlijk is dat voor ons als bestuursleden invoelbaar en doen we ons best, daar waar mogelijk, de communicatie te verbeteren. Het is en blijft echter mensenwerk en niet alles kan worden opgelost. Het benadrukt maar weer eens het belang om, boven alles, vooral te blijven – openstaan – voor elkaar; in –beide – richtingen. Jos Rosendaal: "En de weg van A naar B, is even ver, als de weg van B naar A." Overigens geldt dit natuurlijk ook voor geloofsgemeenschappen onderling; wederzijds bruggen slaan.

Overgangsfase: van Eredienst naar onttrekking en verkoop kerkgebouw

In de locaties Eibergen, Mariënvelde, Lichtenvoorde en Winterswijk is de vitaliteit inmiddels dusdanig afgenomen, dat richting een herbestemming van het kerkgebouw moet worden toegewerkt, of hiertoe zelfs al is besloten. Dit laatste betreft de geloofsgemeenschap van Eibergen. Al jaren wordt tevergeefs geprobeerd nieuwe bestuursleden te verkrijgen en zittende beheercommissieleden willen of moeten uit persoonlijke redenen stoppen. Plaatselijk gezien speelt mee, dat de kerk hier één van méerdere christelijke stromingen is en het traditioneel Rooms-Katholieke dorps-brede gemeenschapsgevoel ontbreekt. De na afloop van een parochieavond ingezette onttrekking is voor Eibergen weliswaar een pijnlijke stap, maar men beseft dat het zo niet langer meer kan. Ons bezoek en de van daaruit verdere begeleiding wordt door de beheercommissie als zeer welkom, nuttig en bovendien prettig ervaren.

Ook in Mariënvelde lukt het maar niet om de kleine kern van, onderhand lang zittende, beheercommissieleden te doen opvolgen. Na al die jaren willen zij hun functie(s) graag overdragen. Er wordt werk gemaakt voor herbestemming van het kerkgebouw. Exploitatie vanuit de gemeenschap blijkt thans niet haalbaar. Lichtenvoorde beschikt wél over een nieuwe beheercommissie en heeft ook een actieve pastoraatsgroep. Het grootste punt van zorg is echter de financiële situatie die mede aanleiding geeft om de kerk in de nabije toekomst te verkopen. Bovendien is hier reeds sprake van serieuze kandidaat-kopers met specifieke belangstelling voor het kerkgebouw én de pastorie. Soortgelijke problematiek speelt in Winterswijk. Speciaal aan deze locatie is echter, dat hier juist sprake is van de meeste dopelingen, communicanten en vormelingen. Daarnaast is er twee jaar geleden een werkgroep 'vitaliteit en geloven' opgericht. Betrokken plaatsgenoten worden actief benaderd voor een bijeenkomst vanuit het geloof. Dat blijkt te worden gewaardeerd én aan te slaan: mensen komen er op af én doen mee. Gemeenschapsopbouw als potentieel voor hernieuwd kerk-zijn.

Reeds onttrokken: Nieuwe vormen van vieren

Vier van de elf bezochte geloofsgemeenschappen – Harreveld, Rekken, Vragender en Aalten – hebben het proces tot onttrekking en verkoop van het eigen kerkgebouw reeds doorlopen. Betsy Hummelink: "Het kerkgebouw mag dan wel verkocht worden, de geloofsgemeenschap kan blijven bestaan". Diversiteit is ook hier weer van toepassing: ieder dorp is voortvarend op weg door hier, binnen de plaatselijke mogelijkheden, een passende vorm aan te geven. Harreveld heeft stichting STAGATHA in het leven geroepen. Met de financiële steun vanuit de plaatselijke bevolking is het gelukt om het kerkgebouw aan te kopen en deze duurzaam te kunnen onderhouden. Door de lokale geloofsgemeenschap worden woord- en gebedsvieringen verzorgd; op die momenten wordt het kerkgebouw door de parochie gehuurd van de stichting. Ook worden er thematische seizoens-vieringen georganiseerd. De opkomst voor deze nieuwe vormen van vieren is sta-

biel en bevredigend.

Ook in Rekken is het kerkgebouw in plaatselijke eigendom. Beheercommissie en overige vrijwilligers zijn goed op sterkte. De kerk zit thans in een grote verbouwing tot multifunctionele ruimte en de geloofsgemeenschap gebruikt ondertussen het achterliggende gemeenschapshuis. Via woord- en gebedsvieringen, gezamenlijke activiteiten en overige bijeenkomsten wordt voorzien in de plaatselijke behoefte. Tegelijkertijd wordt oecumenische samenwerking gezocht met de PKN. De kerk in Vragender is verkocht aan een aantal plaatselijke ondernemers die er gezamenlijk appartementen in bouwen. Voor de geloofsgemeenschap komt er een kleine kapel onder de toren en een ruimte met vitrine voor kerkelijke objecten. Ook hier is sprake van een daadkrachtige beheercommissie en actieve vrijwilligers. Thematische vieringen worden gehouden in plaatselijke voorzieningen zoals multifunctionele accommodatie (MFA) 'De Bult' en vallen in goede aarde. De geloofsgemeenschap van Aalten staat bekend als zeer actief, ook nu de kerk is verkocht en de locatie niet meer over een eigen gebouw beschikt. Hartverwarmend is, dat men onderdak heeft gevonden bij de Protestantse Gemeente Aalten. Er mag gebruik worden gemaakt van de Oude Helenakerk op de Markt waarin zelfs het beeld van de H. Maria een plaats heeft gekregen. Men kan voor administratieve zaken gebruikmaken van het kerkelijk bureau van de PKN en het gebouw 'Elim' biedt ook ruimte voor bijeenkomsten. Vieringen van woord en/of gebed worden alom gewaardeerd.

Verbonden en opbouwend

Het zijn moeilijke tijden voor de Rooms-Katholieke Kerk in ons land. De bisdommen anticiperen op de terugloop door in grote lijnen beleid uit te zetten. De daadwerkelijke uitvoering en beleving van het kerk zijn, vindt plaats in onze plaatselijke geloofsgemeenschappen. Als parochiebestuur fungeren we als brug tussen beide. Dat vereist een goede verstandhouding tussen bestuur en gemeenschappen. Het vraagt ook om verbondenheid tussen locaties. Samen één parochie zijn en daarmee sterk staan.

De elf locaties waren zonder uitzondering positief over ons bezoek: heel goed om fysiek bij elkaar te zitten en, zonder agenda vooraf, de eigen problematiek rechtstreeks te kunnen bespreken. Afgezien van de eerdere kritiekpunten, wordt de samenwerking met het parochiebestuur overwegend als goed en prettig ervaren. We troffen veel gevoeligheden aan. Dan is het fijn te kunnen benadrukken, dat niemand er alleen voor staat. Belangrijk, temeer omdat dit – wederzijds – vrijwilligerswerk betreft.

Onze geloofsgemeenschappen maken ingrijpende veranderingen door. Het is geweldig hoe, na een kerksluiting, locaties wegen vinden tot gemeenschapsopbouw en nieuwe vormen van vieren. In dit parochiebreed doorzettende veranderingsproces, kunnen we van elkaar leren en samenwerken. Als leerlingen van Jezus, mogen wij ons daarbij laten leiden door de Heilige Geest, en er op vertrouwen dat God ons de kracht zal geven om te volharden. Samenwerken als parochie: bouwen aan verbinding!

Tekst:
Ton Steintjes

Een maandagmiddag eind jaren negentig van de vorige eeuw. In één van de grotere lokalen op de eerste verdieping van het Conservatorium zat ik samen met twaalf andere studenten kerkmuziek rond een aantal tafels opgesteld in u-vorm. Het vak liturgie dat die middag op het rooster stond werd in wekelijkse afwisseling gegeven door een Katholiek theoloog en een Hervormd predikant.

Onder de dertien studenten was elke geloofsrichting vertegenwoordigd. Dat leverde vaak leuke discussies op. Zo kwam het gesprek die middag op de functie van beelden in de Katholieke kerk. Voor de gereformeerde studenten was dit een onbegrijpelijk fenomeen. Het grensde voor hen aan afgoderij. In dat opzicht was het een mooi toeval dat die middag niet de RK docent, maar de predikant aan de beurt was om les te geven. Hij vertelde dat beelden kunnen helpen het Onbegrijpelijke enigszins bevattelijk te maken. De Katholieke gelovige richt zich niet tot het beeld, maar tot het Mysterie erachter. Met wat fantasie zou je dit een treffend staaltje 'beeldspraak' kunnen noemen.

De RK kerk kent dogma's en sacramenten. Dogma's zijn onbetwistbare leerstellingen. Een sacrament is een 'geloofsgeheim'. Het eerste wordt als absolute waarheid gezien, het tweede als een uiteindelijk onverklaarbaar geheim waarin God de mens aanraakt. We nemen aan dat het zo is, we kunnen ervaren dat het zo is, maar we kunnen het niet verklaren of beredeneren.

Een sacrament is meer open dan een dogma. De eerder genoemde 'beeldspraak' en een sacrament delen de ervaring die ten diepste onverklaarbaar, onbenoembaar is.

Openheid

De teksten van de onlangs overleden theoloog en dichter Huub Oosterhuis hebben als misschien wel mooiste kenmerk deze openheid naar datgene achter wat beschreven wordt. Het is een beeldende taal. Het is 'tweede taal', de liturgische taal die de ontmoeting met het Transcendente uitdrukt. Het is het 'ik heb geen idee waar je het over hebt, maar ik begrijp wat je bedoelt'. Het zijn de woorden die het 'Onbenoembare' stem geven in ons.

Oosterhuis beschouwde liturgie als even onmisbaar als poëzie en muziek. Liturgie geeft ons de mogelijkheid 'tot identificatie en bewustwording. Liturgie zet aan tot bevrijding'. Liturgie moet dit volgens Oosterhuis doen in een taal die mensen los kan maken uit gevestigd religieus jargon. Een taal die onze ingesleten gedachtengangen ontregelt en onze

Huub Oosterhuis

Liturgisch tot over de dood

onderdrukte gevoelens en dromen oproept en verheft. Een taal ook die ons een spiegel voorhoudt.

Maakbaarheid

We leven in een tijd waarin alles maakbaar lijkt te zijn. De mogelijkheden zijn onbeperkt. 'The Sky is the limit'. In een geseculariseerde maatschappij is 'the sky' inderdaad 'the limit', maar ooit verborg deze grens een mysterie waarin we enkel konden geloven.

Dit vermoeden (voor steeds meer mensen enkel een vorm van wensdenken) onttrekt zich, omdat het geen zeker-weten is, aan beschrijvingen in woorden. Hoe kun je benoemen wat je niet kent?

Hoe kun je het onvoorstelbare voorstelbaar maken?

De teksten van Oosterhuis maken, wat je zou kunnen noemen, omtrekkende bewegingen. Het niet letterlijk benoemen van dingen creëert ruimte. Pint niet vast, maar laat de onbegrensdeheid toe.

Tweede taal

Eerste taal is direct: ik vraag jou iets, jij geeft antwoord. Jij begrijpt wat ik wil, ik kan iets met het antwoord.

Tweede taal laat open. Vaak, niet altijd, is het, om de teksten beter te kunnen duiden, nodig kennis te hebben van de (Bijbelse) achtergronden.

Zo herinner ik me een uitvaart waarbij 'De Steppe Zal Bloeien' gezongen werd. Jongere, niet met het kerkelijk gedachtengoed vertrouwde mensen stoorden zich aan de zin 'dode, dode sta op.....'. In hun beleving was dit schokkend voor de nabestaanden. Vanuit het kerkelijk gedachtengoed dragen deze woorden de belofte in zich van Eeuwig Leven. Geen schokkende belediging, maar juist een bemoedigende boodschap van hoop.

Meer dan woorden

Huub Oosterhuis liet het niet bij woorden. Hij was een voorvechter van sociale gerechtigheid en bekommerd om het milieu. Ook dit aspect van het leven ont-snapte overigens niet aan zijn pen. Hij heeft het meermaals in prachtige woorden verrat. Zie bijvoorbeeld het lied 'Tafel der Armen' waarvan hier het slot volgt:

Maar die niets hebben, wie zal hen hieraan deel geven?

En die in weelde zwelgen en van niets weten, wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?

Deze woorden spreken van de mogelijkheid om te veranderen. De verandering van binnenuit voorkomend uit de impuls van buiten.

Oosterhuis raakt in zijn teksten het gedachtengoed dat ook andere grote levensbeschouwelijke of religieuze stromingen eigen is. Je zou kunnen zeggen dat hij niet alleen ons voorstellingsvermogen geopend heeft naar Meer, maar dat hij ook onze beperkte, onoverzichtelijk verzuipte, kleine wereld in zijn teksten verbonden heeft met zoekers van overal en nergens.

Het Boeddhisme laat bijvoorbeeld in veel teksten in het midden of er een Hogere Macht bestaat of dat gezocht wordt naar het hoogste in de mens. De ene Boeddhistische tekst lijkt te suggereren dat er niets buiten de mens is, een andere tekst juist weer dat (het) Alles enkel buiten de mens te vinden is.

Omtrekkende bewegingen in woorden om te beschrijven wat wij ten diepste nooit kunnen bevatten. God niet beperkt tot de postzegel van ons bevattingvermogen, maar oneindig in woorden ge... ik wilde schrijven 'gevangen', maar dat nu juist niet.

Oosterhuis heeft met woorden, zoals die ieder ander mens ter beschikking staan, woorden die al sinds mensenheugenis gebruikt worden om het ongrijpbare te vangen, God bevrijd uit de omheining van ons beperkte voorstellingsvermogen.

Oosterhuis heeft met zijn teksten en zijn leven de Hemel een stukje dichterbij gebracht. Op eerste Paasdag (!) 2023 heeft hij het tijdelijke verruild voor het Eeuwige.

“Het Bisdom draagt de PCI een warm hart toe.” In deze roerige tijden mag dat best een verrassend geluid genoemd worden. Deze woorden komen uit de mond van Frans Dorresteyn, voorzitter van de Parochiële Caritas Instelling HH. Paulus en Ludger. Deze PCI is op 1 januari 2023 ontstaan uit een fusie van de PCI St. Ludger en de PCI St. Paulus.

Ook aangeschoven is Alex ten Have. Hij is de secretaris van het nieuwe PCI-bestuur, dat in totaal acht bestuursleden heeft en werkgroepen in diverse plaatsen. Die werkgroepen vormen de oren en ogen van de PCI en zijn daarom van groot belang om een goede invulling te geven aan de opdracht van de PCI.

**Tekst en foto:
Gerard Bartels**

Wat is eigenlijk een Parochiële Caritas Instelling?

Een PCI is een zelfstandig rechtspersoon die verantwoording aflegt aan het Bisdom. De PCI is dus géén onderdeel van de parochie. Dit is vroeger ontstaan omdat men wilde voorkomen dat geld dat specifiek geschonken was voor de armenzorg door parochies voor heel andere doeleinden zou worden gebruikt. Het is gebruikelijk dat er in het werkgebied van elke parochie ook een PCI is. De parochie en de PCI hebben elk hun eigen boekhouding. Wel is er jaarlijks overleg tussen beiden. Het vermogen van de PCI wordt deels belegd om zo inkomsten te genereren. Ook zijn er inkomsten uit verhuur/pacht. Die inkomsten kan de PCI gebruiken voor het vervullen van haar opdracht. Elke PCI-werkgroep krijgt jaarlijks een budget. Bij grotere hulpaanvragen wordt een beroep gedaan op de centrale middelen. Het Aartsbisdom heeft sinds enkele maanden weer een diocesaan diaconaal werker waar alle PCI-en van het bisdom terecht kunnen voor advies en begeleiding.

Wat is de opdracht van de PCI?

“Het vanuit christelijke overtuiging gestalte geven aan de opdracht van de Kerk om dienstbaar te zijn aan de samenleving door aandacht te hebben voor de concrete noden en behoeften van personen en groepen van personen en daardoor bij te dragen aan het bevorderen van de sociale rechtvaardigheid.” Frans Dorresteyn benadrukt dat daarbij geen onderscheid wordt gemaakt in ras, geloofsovertuiging, etc. De PCI is er voor iedereen. De overheid heeft een belangrijke rol in het zorg dragen voor een bestaansminimum voor alle inwoners. Een breed scala aan uitkeringen, toeslagen, subsidies en vormen van bijzondere bijstand zijn hiervoor in het leven geroepen. Daarnaast zijn er allerlei hulporganisaties zoals de Voedselbank en de Vincentiusvereniging die bijspringen waar dat nodig is. Als de PCI een hulpvraag krijgt, wordt als eerste gekeken of er al van de bestaande voorzieningen gebruik wordt gemaakt. Onmisbaar zijn dan mensen die de weg weten in het “oerwoud aan regels”. De PCI geeft daarom ook jaarlijks financiële steun aan vrijwilligersorganisaties die mensen de weg kunnen wijzen,

De PCI is meer dan alleen noodhulp

zoals de Voedselbank, de Stichting Schuld-hulp op Maat en De Post Winterswijk. Er zijn situaties waarin mensen tussen wal en schip terecht komen en er noodhulp wordt gegeven door de PCI, bijvoorbeeld om boodschappen te kunnen doen zolang een uitkering nog niet is toegekend of als een ZZP-er tijdelijk zonder inkomsten zit.

Schroom en privacyregels

In de praktijk komen de meeste hulpvragen voor de PCI uit grotere plaatsen. Uit kleine dorpen komen nauwelijks hulpvragen. Maar wie zijn of haar ogen de kost geeft, kan ook in kleine plaatsen wel signalen van armoede opvangen. Schroom weerhoudt mensen met financiële problemen om aan te kloppen bij een PCI-werkgroep. Elke hulpvraag wordt vertrouwelijk behandeld. Discretie (horen, zien en zwijgen) is bij ons vanzelfsprekend, aldus Alex ten Have.

Omgekeerd is er ook schroom bij PCI-werkgroepleden om op iemand af te stappen die mogelijk een steuntje in de rug zou kunnen gebruiken. In zulke situaties is het goed om korte lijntjes te hebben met andere hulpverleners in de eigen plaats of gemeente.

Alex ten Have ervaart dat privacyregels regelmatig een adequate hulpverlening in de weg staan. Sinds enkele jaren is er een wettelijk kader voor vroegsignalering van schulden

bij energiebedrijven, zorgverzekeraars etc. De gemeente kan contact leggen met inwoners met dergelijke betalingsachterstanden om de financiële situatie te bekijken. Maar wat moet/doet bijvoorbeeld een onderwijzer die signaleert dat bepaalde kinderen elke ochtend naar school komen zonder te hebben ontbeten...?

Plannen van de PCI

De nieuwe PCI is een beleidsplan aan het maken waarin een duidelijke koers wordt uitgestippeld. Hoe worden de beschikbare middelen ingezet om zo dienstbaar mogelijk te zijn. Belangrijk blijft het steunen van vrijwilligersorganisaties met de juiste expertise. Een andere pijler is het verlenen van noodhulp. Het streven is om daarvoor in elke plaats een PCI-werkgroep te hebben, zodat de PCI ter plaatse zichtbaar en vindbaar is. De werkgroepen kunnen met een eigen budget ook eigen initiatieven ontwikkelen, zoals kerstacties. De PCI-werkgroepen ontmoeten elkaar één á twee keer per jaar om ervaringen uit te wisselen en bijgepraat te worden.

PCI HH. Paulus en Ludger Bestuur

Frans Dorresteyn, Vragender (voorzitter)
Alex ten Have, Harreveld (secretaris)
Clementine Onstenk-Harbers, Lievelede (penningmeester)
Annie Klein Gunnewiek-Nijhuis, Lichtenvoorde
Peter Pothof, Groenlo
Leo Scharenborg, Groenlo
Anton Storteler, Zieuwent
Willem Tuinte, Beltrum

Contactgegevens

Bank: NL32 RABO 0336 1608 36
E: pci@alextenhave.nl

Onmisbaar: Vitamine A

Bij veel hulpvragen gaat het om financiële nood, maar er zijn ook andere noden. De PCI-werkgroepen proberen ook oog te hebben voor mensen die een moeilijke periode doormaken, bijvoorbeeld wegens gezondheidsproblemen of na het verlies van een dierbare. Deze mensen bezoeken met een attentie levert veel dankbare reacties op. Mensen voelen zich dan gekend en erkend. Alex ten Have noemt zeer treffend "vitamine A" (van Aandacht). Ook daarvoor is er de PCI.

Wat is Caritas

De naastenliefde bestaat erin dat ik ook de medemens die ik vooralsnog helemaal niet mag of zelfs niet ken, vanuit God liefheb. Dat is alleen maar mogelijk vanuit de innerlijke ontmoeting met God, die tot een gemeenschappelijk willen is geworden en zelfs reikt tot in het gevoel. Dan leer ik die ander niet meer alleen met mijn ogen en gevoelens te bekijken, maar vanuit het perspectief van Jezus Christus. Zijn vriend is mijn vriend. ... Ik zie door het uiterlijk heen zijn innerlijk wachten op een gebaar van liefde, van aandacht, die ik hem niet alleen doe toekomen middels de daarvoor bestaande organisaties en die ik wellicht als politiek noodzakelijk erken. Ik kijk met Christus en kan de ander meer geven dan de noodzakelijke uiterlijke dingen: de blik van liefde waaraan hij behoefte heeft. Hier zien we de noodzakelijke wisselwerking tussen de liefde tot God en de liefde tot de naaste, waarover de eerste brief van Johannes zo indringend spreekt. ... Alleen de dienst aan de naaste opent mijn ogen voor wat God voor mij doet en hoe Hij mij liefheeft. ...

Liefde tot God en liefde tot de naaste zijn onscheidbaar: er is slechts één gebod.

Citaten uit de encycliek 'Deus caritas est'
Paus Benedictus XVI

Foto: WDKrause
Bron: commons.wikimedia.org

Lourdes een plek waar wonderlijke dingen aan de H. Bernadette zijn gebeurd en mensen worden nog altijd aangeraakt op deze heilige en gevoelige plek. De Onbevlekt Ontvangenis, de Moeder van Jezus is er verschenen en deed een oproep om er een kerk te bouwen. Er klonk ook de opdracht om als pelgrims naar de grot van Massabiële te komen. Een groep uit onze parochie was er in de meivakantie samen met ruim 1300 mede pelgrims uit het aartsbisdom en andere parochies uit Nederland. Het was een intense en mooie week voor de pelgrims. Esther Everink, een van de pelgrims, schreef een verslag.

Tekst: Esther Everink

**Redactie en foto's:
Diaken Cor Peters**

**Foto 30 april bij de grot:
©RamonMangold**

Na de informatie avond van 11 april 2023 was het eindelijk zover.

Op 29 april 2023 stapten we in de bus bij de kerk in Lichtenvoorde. Na een gebed met pastoor De Jong vertrokken we richting Doetinchem waar nog eens 40 Pelgrims in de bus stapten. Tijdens de busreis van 4 uur werd er gebeden of een tekst voor gelezen. Om 11.30 kwamen we in Tourcoing (Frankrijk) aan. Hier stapten we in de TGV voor een reis van 6.30 uur naar Lourdes. Om 18.30 uur kwamen we in Lourdes aan waar wij met een bus na hotel Saint Georges werden gebracht. Na het diner werden de sleutels van de kamers uit gereikt.

Op zondag 30 april na het ontbijt gingen we na de grot waar de Eucharistieviering werd gehouden. Deze werd rechtstreeks op de Nederlandse televisie uitgezonden.

De mis werd voor gedaan door kardinaal Eijk. Er waren veel priesters, diakens, pastoraal werkers en acolieten bij. Ook werd door een koor uit Nederland gezongen. Aan het begin van de viering werd de bedevaartkaars ontstoken. (zie foto)

's Middags hebben we als groep het heiligdom verkend en bezochten een aantal van de kerken. Aan het eind van de dag was er nog een Sacramentsprocessie. Christus trekt met ons mee, als het Brood ten leven. In de (ondergrondse) Pius X basiliek was er stille aan-

Pelgrimstocht Lourdes 2023

Waar hemel en aarde elkaar raken

bidding. Afsluitend werd de speciale zieken-zegen geven.

Maandag 1 mei begon met een eucharistieviering in de Pius X-basiliek. Een goede plek om met ruim 1300 pelgrims samen te kunnen vieren. Bij iedere dienst draagt een iemand van de groep het vaandel. Bijzonder

was dat 2 kinderen hun eerste heilige communie ontvingen. 's Middags liepen we de grote kruisweg, deze werd uit beeldeld door vergulde figuren. Bij iedere statie werd er door Cor iets verteld. Als we liepen zongen we. Tijdens de tocht ging er een kruisje door de groep en eventueel had je een steen in je hand. De steen van jou last, zorgen of... die je bij het einde van de tocht kon achterlaten of meenemen.

's Avonds liepen we als Nederlandse pelgrims mee in de Lichtprocessie. Hierbij kreeg iedereen een kaars die we via elkaar aanstaken. Tijdens de tocht werden de geheimen van de rozenkrans overwogen. Het bidden van de rozenkrans begint met het credo, ik geloof in God. Na 10 keer wees gegroet Maria klonk het lied "te Lourdes op de bergen" in allerlei talen. Indrukwekkend om te beleven, zeker wanneer bij het Ave Maria de kaarsjes van duizenden pelgrims omhoog gaan.

Ook dinsdag 2 mei begon weer met een Eucharistieviering waarbij de preek over het fundament ging. Deze kan uit verschillende lagen bestaan. Stevig, fragiel, zwak. Er kan altijd wat mis gaan. God is de Bron en een stevig fundament om je leven op te bouwen. Na de

lunch hebben we een wandeling gemaakt. We zijn langs het graf van de familie Soubirous geweest. Ook kwamen we voorbij de molen van Boly en het geboorte huis van Bernadette. Om 16.00 uur was er in de Hemicycle nog een film "Hier ben ik" over priesterroeping. Na de film kon je in gesprek gaan met de priesters.

Op woensdag 3 mei is er, net als op elke zondag, een internationale Hoogmis in de Pius X basiliek. Het is een zonnige dag. Freek, Cily, Truus en Esther uit onze groep hebben mee gezongen

in het gelegenheidskoor. 's Middags is er een viering met handoplegging. Dit was bijzonder. Na de dienst was er gezamenlijk koffie drinken bij de Pius X-Basiliek. Hierna hebben we gezellig op een terras wat gedronken. Monseigneur Woorts sloot tijdens het diner aan.

Donderdag 4 mei excursiedag. We bezoeken de Pont d'Espagne. Dit is op de grens met Spanje (Pyreneeën). Het is een plek waar veel watervallen zijn. Onderweg werden we nog op bijzondere plekken gewezen, zoals de Napoleonbrug, het Mariabeeld op de berg

(Maria in de sneeuw.). Na dit bezoek gingen we na de Gavarnie waar we ruime tijd voor ons zelf hadden. Er zijn daar verschillende wandelroutes. Freek, Jan, Truus, Cily, Esther hebben hier de klim naar het Mariabeeld gemaakt. We zijn er gekomen door het doorzettingsvermogen en vertrouwen van Freek. 's Avonds hebben we nog even stilgestaan bij de dodenherdenking.

Vrijdag 5 mei was de laatste Eucharistieviering in de Bernadettekerk. Bij de overweging werd terug gekeken op de week die achter ons lag. Na deze dienst werden de misintenties naar de vlam bij de grot gebracht. 's Middags kon je nog de kleine kruisweg lopen of de rozenkrans bidden. Anders was de tijd voor je zelf. Er zijn veel herinneringen/souvenirs gekocht. 's Avonds na het eten was er een samenzijn waarbij de aandenkens konden worden gezegend. Er werden ervaringen van deze week gedeeld. Het is en blijft een bijzondere plaats, waar hemel en aarde elkaar raken. Het was een intense week waaraan ieder van ons persoonlijke en waardevolle herinneringen heeft.

Zaterdag 6 mei, de dag van de terugreis. Per bus begon de reis om 8.30 richting het station. Waarna we weer met de TGV / Bus om ongeveer 23.30 uur weer in Lichtenvoorde waren.

TOGETHER DAY 2023: WIST U DAT ...

- Ons een zonovergoten warme dag toeviel.
- En een warm en gezellig samenzijn met een hapje en een drankje.
- Dat de petitfours heerlijk smaakten bij de koffie en de thee.
- De broodjes met liefde gesmeerd zijn door vrijwilligers uit onze locaties.
- Er om de buut van de dag hartelijk gelachen is.
- Geloven zichtbaar in de samenleving was, in de winkelstraat in Lichtenvoorde.
- Er een prettige samenwerking was met de schutterij Sint Switbertus en de harmonie St. Caecilia en de parochie.
- Dat we Sacramentsdag vierden, een bijzonder kernmoment in het kerkelijk jaar.
- We tevens het patroonsfeest van Sint Switbertus vierden.
- Dat de kinderen een speciale kinderwoord-dienst hadden en met bloemblaadjes strooiden uit dankbaarheid en eer voor de gaven van Onze Lieve Heer.
- Dat er een cadeautje was aan de het einde van de viering voor iedereen.
- Dat we dit jaarlijks willen herhalen.

De opbrengst van de collecte van de Together Day is bestemd voor het Pastor Dave fonds. De collecte heeft € 378,40 opgebracht. Pastor Dave is hier heel blij mee en zal aan het bestuur laten weten waaraan hij het geld gaat besteden.

- Dat 2 juni 2024 alvast genoteerd kan worden.

Kortom, dat u iets gemist heeft als u er niet was.

Eerste Heilige Communie 2023

Ga met God en Hij zal bij je zijn

28 kinderen hebben hun eerste communie ontvangen op Beloken Pasen oftewel de zondag van Goddelijke Barmhartigheid. Een prachtige dag om voor de eerste deel te mogen nemen aan de eucharistie. Ontvangen en geloven, zonder dat je gezien hebt. Het verhaal van de apostel Tomas stond centraal deze bijzondere dag.

En we hopen natuurlijk dat het niet blijft bij deze bijzondere zondag. Het zou goed zijn om elkaar vaker in het Huis van de Heer te zien, te ontmoeten en elkaar te helpen, elkaar te bemoedigen ook. Om die reden is er iedere **eerste zondag** van iedere maand een speciale **kinderveerddienst** in de viering van **09.30 uur in de basiliek in Groenlo**, met uitzondering van de maanden juli en augustus.

Zondag 3 september starten we weer

Weet dat jullie meer dan welkom zijn. En weet je waarom? Omdat geloof in ons leven van

waarde is gebleken en we dat iedereen gunnen. De houvast en het extra anker vooral op die momenten in het leven wanneer het wat lastiger is geworden. Geloof heeft een waarde voor degenen die het graag doorgeven aan elkaar en aan anderen.

Aanmelden voor volgend jaar

Aanmelden voor het nieuwe voorbereidingstraject kan al **tot 30 oktober 2023**.

Daarvoor verwijzen we graag naar de aanmeldingsformulieren op de website van de parochie of u kunt bellen naar het parochiesecretariaat van maandag t/m donderdag van 09.00 tot 12.00 uur. Telefoon 0544 - 464663. Na 30 oktober word je dan uitgenodigd voor een eerste bijeenkomst. **Welkom!**

Impressies van EHC viering

Nog even oefenen in de sacristie hoe het ook alweer precies ging ... schrijfhand onder ... Amen ... en dan pas in je mond. Dat gaat goed!

En natuurlijk niet naar huis voor het feestje zonder dat we Moeder Maria hebben bedankt.

Vorbereidingsweekend kan tot 30 september 2023. We hanteren deze datum strikt in verband met de voorbereidingen en de organisatie. Dus geef het aan elkaar door wanneer u een potentiële vormeling kent. U kunt het aanmeldingsformulier gebruiken dat op de website staat van de parochie HH. Paulus -Ludger (www.paulus-ludger.nl). Voor vragen kunt u gerust bellen met het parochiesecretariaat tel. 0544 - 46 46 63 van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 12.00 uur. We helpen je graag.

God te vragen om bij jou te zijn in jouw leven. Ze hebben beloofd je te vertellen over God en Jezus.

Toen je in groep vier zat heb je voor de eerste keer Jezus mogen ontmoeten in de eucharistie en voor de eerste keer de H. Communie

mogen ontvangen. Dank voor de support die je ouders je hebben gegeven, want je bent voor een groot deel afhankelijk van het voorbeeld van je ouders.

Nu ben je zo oud dat je steeds meer je eigen keuzes maakt: je mag zelf kiezen of je verder wilt zoeken op de weg die Jezus ons wijst.

Op ZATERDAG 25 NOVEMBER 2023 is er weer een viering van het HEILIG VORMSEL.

Als je daaraan mee wilt doen dan zal de vormheer een kruisje op je voorhoofd maken met speciale olie en zeggen: "Ontvang het zegel van de H. Geest, de Gave Gods". Dat wil zeggen dat God je zal helpen en begeleiden om de juiste keuzes in jouw leven te maken. **GOD WIL BIJ JE ZIJN.**

Voordat je je H. Vormsel ontvangt ga je eerst meer ontdekken over wie en wat die H. Geest is. Dat doe je met leeftijdsgenoten tijdens een lang weekend dat we een week eerder organiseren op **17, 18 EN 19 NOVEMBER 2023**. We ontdekken wat de H. Geest is door samen te eten, lachen, praten, spellen te doen, maar ook samen bidden en luisteren in samenwerking met jongeren van het Are You ready team. Ben je nieuwsgierig geworden of heb je nog vragen bel of mail gerust.

AANMELDEN voor deelname aan dit VORMSEL

Wil jij de Heilige Mis ook dienen?

Dan ben je **zaterdag 16 september 2023 van 15.30 -16.30 uur**
van harte uitgenodigd voor de bijeenkomst in de basiliek in Groenlo.
Meld je even aan bij één van onderstaande mailadressen:

Peter Muller pjamueller@gmail.com
Marc Wolterink m.b.m.wolterink@gmail.com

Hebben jullie het goede voornemen om een keertje vaker te komen? Dan kan het helpen om samen met andere jongeren een taak te mogen verzorgen.

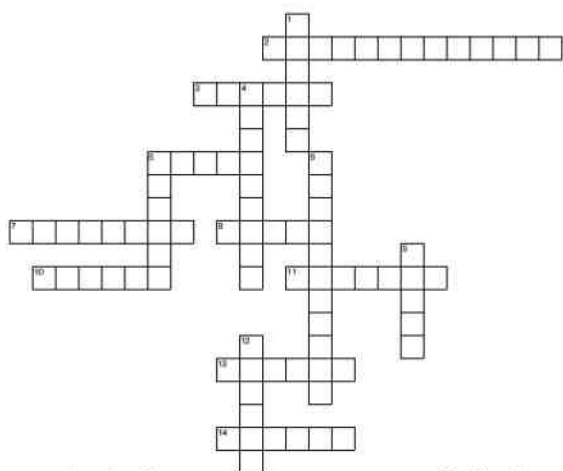
Wanneer je na deze bijeenkomst denkt dat misdienen wel iets voor jou is, dan gaan we dat inplannen en aanpassen aan jouw mogelijkheden om te kunnen dienen. Daarvoor maken we een rooster zodat je altijd ver vooruit weet wanneer je aan de beurt bent en met wie je waar dient.

“Ik ga op vakantie en neem mee.....”

Wandelen met God

los de puzzel op

Horizontaal

Verticaal

2. wie is de wegwijzer?
3. als het moeilijk is zal Hij je....
5. waar mag je met de Here God praten?
7. je bent als je ontzag hebt voor de Heer
8. tijdens het wandelen ...je met elkaar
10. dit heeft God met zijn kinderen....
11. om te kunnen wandelen moet je.....
13. wat is Gods routekaart?
14. wie wandelde met God?

1. wat is een ander woord voor wandelen met God?
4. om de stem van God te horen moet je?
5. wanneer mag je met de Here God praten?
6. als je achter je kijkt zie je....
9. wie is de weg?
12. wat is een ander woord voor bidden?

Ken je dat spelletje?
Misschien speel je het wel eens in de auto op weg naar je vakantie adres om de tijd te doden? Om de beurt roep je iets. Tandborstel, zwembroek, paspoort en... God. Mag Hij ook op vakantie mee? Kijk maar eens om je heen wat God ons allemaal geeft. Waar je ook bent, God gaat overal met ons mee. Overal kun je met Hem praten, genieten van zijn Schepping.

WEEKENDVIERINGEN

Aalten

zo 30 jul, 9:30u., Woord- en gebed
Dhr. H. de Graaf

Beltrum

za 8 jul, 19:00u., Woord- en communie
Werkgroep
zo 16 jul, 10:30u., Woord- en gebed
Werkgroep
za 22 jul, 19:00u., Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink

Eibergen

za 15 jul, 19:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Groenlo

zo 9 jul, 9:30u., Eucharistie
Mgr. Hoogenboom
zo 16 jul, 9:30u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong
zo 23 jul, 9:30u., Eucharistie
Pastor R. den Hartog
zo 30 jul, 9:30u., Eucharistie
Mgr. Woorts

Lichtenvoorde

zo 9 jul, 11:00u., Eucharistie
Mgr. Hoogenboom
zo 16 jul, 11:00u., Eucharistie
Pastor J. Baneke
zo 23 jul, 11:00u., Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink
zo 30 jul, 11:00u., Eucharistie
Mgr. Woorts

Lievelde

zo 23 jul, 10:00u., Woord- en gebed
Werkgroep

Meddo

za 15 jul, 19:00u., Woord- en gebed
Leo Zieverink en Lidy Dorsthorst

Rekken

zo 23 jul, 10:00u., Woord- en gebed
Werkgroep

Winterswijk

zo 9 jul, 9:30u., Eucharistie
Pastor J. Baneke

Zieuwent

za 8 jul, 19:00u., Eucharistie
Pastoor C. Pikkemaat

Aalten

zo 13 aug, 9:30u., Woord- en gebed
Dhr. J. Droste

Beltrum

za 12 aug, 19:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong
za 26 aug, 19:00u., Woord- en gebed
Werkgroep

Eibergen

za 5 aug, 19:00u., Woord- en communie
Diaken C. Peters
za 19 aug, 19:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Groenlo

zo 6 aug, 9:30u., Eucharistie
Pater F. Bomers
zo 13 aug, 9:30u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong
zo 20 aug, 9:30u., Eucharistie
Pastor J. Baneke
zo 27 aug, 9:30u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Lichtenvoorde

zo 6 aug, 11:00u., Eucharistie
Pastor J. Baneke
zo 13 aug, 11:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong
zo 20 aug, 11:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong
zo 27 aug, 11:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Lievelde

zo 6 aug, 10:00u., Woord- en gebed
Werkgroep
zo 20 aug, 10:00u., Woord- en gebed
Werkgroep

Mariënveld

zo 13 aug, 9:30u., Woord- en gebed
Mw. A. Wopereis

Meddo

za 12 aug, 19:00u., Woord- en gebed
Ellen Klitsie en Monique te Kieft

Neede

zo 20 aug, 10:30u., Woord- en communie
Werkgroep

Rekken

zo 20 aug, 10:00u., Woord- en gebed
Werkgroep

Winterswijk

za 5 aug, 19:00u., Eucharistie
Pastor J. Baneke
zo 13 aug, 9:30u., Woord- en communie
Diaken C. Peters

Zieuwent

za 12 aug, 19:00u., Woord- en communie
Diaken C. Peters
za 26 aug, 19:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Aalten

zo 17 sep, 9:30u., Woord- en gebed
Dhr. H. de Graaf

Beltrum

za 9 sep, 19:00u., Eucharistie
Pater F. Bomers
za 23 sep, 19:00u., Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink

Bredevoort

zo 10 sep, 9:30u., Oecumenisch
Ds. A. Endevelde en mw. I. Verwaaijen

Eibergen

za 2 sep, 19:00u., Woord- en communie
Diaken C. Peters
za 16 sep, 19:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong
za 23 sep, 19:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Groenlo

zo 3 sep, 9:30u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong
zo 10 sep, 9:30u., Eucharistie
Pater F. Bomers
zo 17 sep, 9:30u., Eucharistie
Pastor J. Baneke
zo 24 sep, 9:30u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Harreveld

zo 10 sep, 9:30u., Woord- en gebed
Werkgroep

Lichtenvoorde

zo 3 sep, 11:00u., Woord- en communie
Mw. B. Hummelink
za 9 sep, 19:00u., Eucharistie
Pastor J. Baneke
zo 17 sep, 11:00u., Eucharistie
Pater F. Bomers
zo 24 sep, 11:00u., Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink

Lievelde

zo 3 sep, 10:00u., Woord- en gebed
Werkgroep
zo 17 sep, 10:00u., Eucharistie
Pastoraal Team

Mariënveld

zo 10 sep, 9:30u., Woord- en gebed
Mw. A. Janssen

WEEKENDVIERINGEN - VERVOLG

Meddo

zo 10 sep, 10:00u., Oecumenisch
Nando Smit, Lidy Wolters en Henriëtte
Zieverink
za 23 sep, 19:00u., Woord- en gebed
Anne Marie Hörning en Ida Beekman

Neede

zo 10 sep, 10:30u., Woord- en communie
Werkgroep

Winterswijk

za 2 sep, 19:00u., Eucharistie
Pastoor H. de Jong

zo 10 sep, 9:30u., Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink

Zieuwent

za 9 sep, 19:00u., Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink
za 23 sep, 19:00u., Eucharistie
Pastor J. Baneke

Weekendvieringen per datum

za 8 jul: Beltrum, Zieuwent
zo 9 jul: Groenlo, Lichtenvoorde, Winterswijk
za 15 jul: Eibergen, Meddo
zo 16 jul: Beltrum, Groenlo, Lichtenvoorde
za 22 jul: Beltrum
zo 23 jul: Groenlo, Lichtenvoorde, Lievelde,
Rekken
zo 30 jul: Aalten, Groenlo, Lichtenvoorde

za 5 aug: Eibergen, Winterswijk
zo 6 aug: Groenlo, Lichtenvoorde, Lievelde
za 12 aug: Beltrum, Meddo, Zieuwent
zo 13 aug: Aalten, Groenlo, Lichtenvoorde,
Mariënveld, Winterswijk
za 19 aug: Eibergen
zo 20 aug: Groenlo, Lichtenvoorde, Lievelde,
Neede, Rekken
za 26 aug: Beltrum, Zieuwent
zo 27 aug: Groenlo, Lichtenvoorde

za 2 sep: Eibergen, Winterswijk
zo 3 sep: Groenlo, Lichtenvoorde, Lievelde
za 9 sep: Beltrum, Lichtenvoorde, Zieuwent
zo 10 sep: Bredevoort, Groenlo, Harreveld,
Mariënveld, Meddo, Neede, Winterswijk
za 16 sep: Eibergen
zo 17 sep: Aalten, Groenlo, Lichtenvoorde,
Lievelde
za 23 sep: Beltrum, Eibergen, Meddo, Zieuwent
zo 24 sep: Groenlo, Lichtenvoorde

WEEKVIERINGEN

Aalten

Iedere donderdag om 9.00 uur is er een ochtendgebed in de Oude Helenakerk. Uitgezonderd de eerste donderdagmorgen van de maand, dan is er bezinningsmorgen.

Beltrum

Op woensdag 5 juli, 2 en 16 augustus en 6 en 20 september is er om 9:30 uur een viering in de OLV Tenhemelopnemingkerk.

Eibergen

Op donderdag 6 juni, 17 augustus en 7 en 21 september is er om 9:00 uur een viering in de H. Mattheuskerk. Op de eerste donderdag van de maand is er vanaf 8:30 uur aanbidding van het Allerheiligste.

Groenlo

In de H. Calixtuskerk is wekelijks op dinsdag met uitzondering van 18 en 25 juli en 1 au-

gustus om 9:00 uur een ochtendviering met om 8:30 uur het bidden van de rozenkrans. Iedere vrijdag, met uitzondering van 21 en 28 juli en 4 augustus, is er om 9:00 uur een viering met om 8:30 uur de aanbidding van het Allerheiligste.

Op woensdag 12 en 26 juli, 9 en 23 augustus en 13 september is er om 19:00 een Taizé-vredesgebed.

Lichtenvoorde

Elke dinsdag om 11:00 uur rozenkransbidden in de kerk.

Gebedsgroep: woensdag 19 juli om 14:00 uur Eucharistieviering met pastor P. Tilma en 20 september met pastoor H. de Jong.

Neede

Op dinsdag 12 september is er om 9:00 uur een eucharistieviering met pastoor H. de Jong.

Rietmolen

Op donderdag 14 september is er om 9:00 uur een eucharistieviering met pastoor H. de Jong.

Winterswijk

In de H. Jacobuskerk vindt wekelijks op woensdag om 9:30 uur een ochtendviering plaats in de kapel.

In de H. Jacobuskerk wordt iedere donderdag om 15:00 uur de rozenkrans gebeden.

Zieuwent

In de Werenfriduskerk is op woensdag 12 en 26 juli, 9 en 23 augustus en 6 en 20 september om 9:30 uur een woord- en communieviering in de kerk, voorganger mevr. M. Beerten.

OVERIGE VIERINGEN

Lichtenvoorde

Op donderdagochtend 21 september is er een ontmoetingsmorgen in Lichtenvoorde met om 10:00 uur een Eucharistieviering. Voorganger is pastoor H. de Jong.

Dooptochten

Zaterdag 26 augustus, 17:00u., Zieuwent
Pastoor H. de Jong

Vrijwillige bijdrage 'de Verbinding'

Binnen onze parochie HH. Paulus en Ludger hebben we diverse media om u te informeren. Zo hebben we een website, een Facebookpagina, een digitale nieuwsbrief en ons parochiemagazine 'de Verbinding'.

Voor het blad 'de Verbinding' is voor veel mensen een toegankelijk en gewild medium. U vindt in dit magazine informatie over uiteenlopende en inspirerende onderwerpen. Middenin het blad vindt u het rooster met de vieringen. Ook kunt u berichten lezen van verschillende locaties uit onze parochie. Kortom: een overzichtelijk blad met achtergrondinformatie en nieuws uit onze gehele parochie.

Ons parochieblad is gratis voor onze parochianen. Toch hangen er wel kosten aan. Een vrijwillige bijdrage zouden we dan ook erg op prijs stellen. Wilt u ons steunen? Dat kan door een bijdrage over te maken.

Bank: NL70 RABO 0374 0055 75

t.n.v. HH. Paulus en Ludger, o.v.v. De Verbinding.

Aalten - H. Helena

Postadres: Ludgerstraat 64, 7121 EM Aalten
T: 06-129 322 10
E: aalten@paulus-ludger.nl
Bank: NL63 RABO 0300 2166 37 t.n.v. R.K. HH Paulus en Ludger Aalten
Secretariaat: vrijdag 10:00 - 11:00 uur, Ludgerstraat 64
Contact beheercommissie: Frans Stoltenborg

Beltrum - OLV Tenhemelopneming

Kerkadres: Mariaplein 2, 7156 MG Beltrum
Postadres: Achterom 2, 7156 ME Beltrum
T: 0544-48 21 11
E: beltrum@paulus-ludger.nl
Bank: NL13 RABO 0105 5020 65
Secretariaat: elke donderdag van 10:30 - 11:30 uur en één keer in de vier weken op de maandagavond
Contact beheercommissie: Harry Geverinck

Bredevoort - H. Hart en H. Georgius

Bredevoort heeft geen eigen beheercommissie, neem contact op met parochiesecretariaat.
T: 0544-46 46 63
E: secretariaat@paulus-ludger.nl

Eibergen - H. Mattheus

Grotestraat 88, 7151 BE Eibergen
T: 0545-47 13 54
E: eibergen@paulus-ludger.nl
Bank: NL94 RABO 0113 6011 74 t.n.v. H. Mattheus Eibergen
Secretariaat: vrijdag 14:00 - 15:00 uur
Contact beheercommissie: Wilhelmine Fels de Vrugt

Groenlo - H. Calixtus

Kerkadres: Kerkstraat 8, 7141 BA Groenlo
Postadres: Nieuwstad 12, 7141 BD Groenlo
T: 0544-46 13 35
E: groenlo@paulus-ludger.nl
Bank: NL96 RABO 011.73.06.150
Secretariaat: dinsdag 9:00 - 11:00 uur
Contact beheercommissie: Grea Wolters

Harreveld - H. Agatha

Kerkstraat 38, 7135 JM Harreveld
T: 0544-37 12 42
E: harreveld@paulus-ludger.nl
Bank: NL43 RABO 0325 4000 40
Secretariaat: eerste maandag van de maand 18:00 - 19:00 uur
Contact beheercommissie: Vincent Bokkers

Lichtenvoorde - H. Bonifatius – H. Ludgerus

Rapenburgsestraat 21, 7131 CW Lichtenvoorde
T: 0544-37 13 66
E: lichtenvoorde@paulus-ludger.nl
Bank: NL84 RABO 0336 1153 77,
Kerkbalans: NL62 RABO 0336 1153 85
Secretariaat: donderdag 10:00 - 12:00 uur
Contact beheercommissie: Freek Verheijen

Lievelde - Christus Koning

Koningsplein 1, 7137 MD Lievelde
T: 0544-37 12 64
E: lievelde@paulus-ludger.nl
Contact beheercommissie: Agnes Onstenk

Mariënveld - O.L. Vrouw van Lourdes

Waalderweg 3, 7263 RX Mariënveld
T: 0544-35 12 30
E: marienvelde@paulus-ludger.nl
Bank: NL74 RABO 0160 0026 48
Spreekuur beheercommissie: maandag 10:00 - 11:30 uur
Contact beheercommissie: Jan Berendsen

Meddo - H. Johannes de Doper

Goorweg 4, 7104 BA Meddo
T: 0543-56 96 55
E: meddo@paulus-ludger.nl
Bank: NL92 RABO 0132 3055 26
Secretariaat: dinsdag 9:30 - 10:30 uur
Contact beheercommissie: Jan Lanting

Neede - H. Caecilia

Borculoseweg 43, 7161 GR Neede
E: neede@paulus-ludger.nl, T: 0545-28 68 35
Bank: NL31 RABO 0135 6000 65 t.n.v. Paulus-Ludger Neede
Bank: NL94 RABO 0135 6030 05 voor kerkbijdragen
Secretariaat: woensdag 9:30 - 11:00 uur
Contact beheercommissie: Sjaak Ots
Koster H. Holtkamp 06-2099 4297

Rekken - HH. Martelaren van Gorcum

Rekkenseweg 42, 7157 AE Rekken
T: 0545-43 13 69
E: rekken@paulus-ludger.nl
Bank: NL57 RABO 0113 6017 43
Contact beheercommissie: Jos Scholte van Mast

Rietmolen - H. Caecilia

Pastoor C.M. van Everdingenstraat 34, 7165 AK Rietmolen
T: 0545-22 12 07
Bank: NL91RABO 0143 9920 07 t.n.v. R.K. Parochie HH Paulus en Ludger, Rietmolen
Secretariaat: via parochiesecretariaat Groenlo, T: 0544-46 46 63

Vragender - St. Antonius van Padua

p/a Ellen Wiegerink, Vragenderweg 59, 7134 NA Vragender.
Secretariaat: via parochiesecretariaat Groenlo,
T: 0544-46 46 63
E: vragender@paulus-ludger.nl
Bank: NL09 RABO 0336 1153 69; Giro: NL90 INGB 0001 1961 56
Contact beheercommissie: Angelo Ribbers

Winterswijk - H. Jacobus

Misterstraat 18, 7101 EW Winterswijk
T: 0543-51 21 58
E: winterswijk@paulus-ludger.nl
Bank: NL24 RABO 0371 2191 08.
Voor kerkbijdragen: NL72 RABO 0371 2031 12
Secretariaat: di, do en vr 10:00 - 11:00 uur
Contact beheercommissie: Henry Reijerink

Zieuwent - H. Werenfridus

Dorpsstraat 43, 7136 LG Zieuwent
T: 0544-35 13 18
E: zieuwent@paulus-ludger.nl
Bank: NL61 RABO 0160 0911 52, Giro: NL19 INGB 0000 8800 50
Secretariaat: dinsdag 13:00 - 14:00 uur in het Parochiehuis.
Contact beheercommissie: Henry Waalderbos

AALTEN

Correspondenten

Annie ter Hedde

Mia Bijen, E: jomiby@hotmail.com

Beheercommissie

Wilt u in de komende tijd graag een persoonlijke e-mail ontvangen met actueel nieuws over onze vieringen en activiteiten, stuur dan svp eenmalig een mailbericht met deze vraag aan ons secretariaat.

Te richten aan: aalten@paulus-ludger.nl

Onderwerp: Opgave voor groepsmail Geloofsgemeenschap Sint Helena

Tekst: Wilt u mij opnemen in de groepsmail van de geloofsgemeenschap Sint Helena

Vrijwilliger bij De Lelie

Marian Harbers uit Lich-
tenvoorde

Ik ben vrijwilliger thuis-
waken en zo nu en dan
werk ik in het Hospice.
Dit werk doe ik al 15
jaar.

Toen mijn schoonvader
terminaal was, was ik
onder de indruk van dit
vrijwilligerswerk.

Het is dankbaar werk, Er
zijn voor iemand in de nacht, ondersteunend
voor partner, familie en mantelzorger.

Voor de gast, partner en familie probeer je
rust te brengen en een luis-
terend oor te zijn.

Het leert je heel veel over
het leven en loslaten.

Ontmoetingsdag

De Caritaswerkgroepen van geloofsgemeen-
schap Meddo-Winterswijk en Aalten organi-
seerden weer de jaarlijkse 'Bezinnings- en
Ontmoetingsdag', die dit jaar gehouden werd
op woensdag 24 mei in Zalencentrum Spie-
kerman te Meddo.

Deze dag wordt jaarlijks georganiseerd voor
parochianen, die door omstandigheden aan
huis gebonden zijn en dus weinig gelegen-
heid hebben om eens uit te gaan.

Het was een druk bezochte dag door oude-
ren. Zij werden veelal thuis vooral door vrij-
willigers opgehaald en weer thuis gebracht.
Enkele mensen zorgden nog zelf voor vervoer
of reden met anderen, die in het bezit waren
van een auto, met elkaar mee.

De dag is een speciale dag voor hen, die niet
meer de mogelijk-
heid hebben naar
een viering in de
kerk te komen en
minder valide zijn
en daar werd goed
gebruik van ge-

maakt middels een uitnodiging
om deze dag bij te wonen. Een
dag met koffie – een Eucharis-
tieviering – een lunch-maaltijd
en in de namiddag nog een Lof-
viering door pastoor de Jong en
pastor Cor Peters.

Alles is naar wens en tevreden-
heid van allen goed verlopen.
Kortom een zeer geslaagde dag
volgens de deelnemers, die na
afloop nog even in het zonnetje
konden zitten op het terras
toen de zon was doorgebroken. Iedereen ging
voldaan naar huis of werd weer opgehaald
met een bloemetje in de hand, als dank voor
hun deelname.

Dank aan de Caritaswerkgroepen die samen
deze dag tot een geslaagde dag maakten voor
ouderen.

Zie ook het artikel elders in dit blad (onder
Meddo) over deze dag.

Open Deuren

Eén jaar zijn we nu samen, als R.K. gemeen-
schap met de Protestantse Gemeente Aalten,
 bezig een kopje koffie of thee te drinken in
gebouw Elim onder de naam 'Open Deuren'.
Veel mensen hebben de plek inmiddels ge-
vonden en komen voor de gezelligheid, soms
uit gezonde nieuwsgierigheid, binnen om
eens te proeven van de sfeer en de eerste
stap over de drempel te zetten. En altijd krij-
gen we positieve reacties als: 'Wat is het hier
gezellig en druk'.

En dat is ook zo, iedere donderdagmorgen
zien we veel dezelfde gezichten, maar ook
steeds weer nieuwe bezoekers. Men leert el-
kaar kennen en heeft respect voor elkaar, jong,
oud, hulpbehoevend, het maakt allemaal niet
uit. Iedereen is van harte welkom en wordt
aan de deur ontvangen door een gastvrouw.

Open deuren in Elim

Ook de gastvrouwen zelf zijn enthousiast en
doen hun werk, mensen ontvangen en koffie
schenken, met veel plezier.

Het is fijn dat er meestal op deze inloopmor-
gen een pastor/pastoraal werker aanwezig is.
De gasten vertellen vaak: 'Ach ik moest toch
even een boodschap of even naar de markt
of heb behoefte om een praatje te maken met
andere mensen'. Alles is mogelijk om ons een
bezoekje te brengen en weet dat u hartelijk
welkom bent!

We zien terug op een geslaagd 1e jaar samen.

Bidden we samen

Denkend daarbij aan alle zieken, mensen die
verdriet hebben i.v.m. verlies van hun dierba-
ren en eenzamen in onze geloofsgemeen-
schap. Wensen wij hen alle kracht en sterkte
toe, die ze nodig hebben om een ziekte, ge-
mis of verdriet te kunnen doorstaan.

Voedselbank

In onderstaande maanden mag u de volgen-
de producten naar de voedselbank brengen.
Maanden juli en augustus: koffie/thee/suiker
Maand september: Soep-pasta-sauzen
U kunt de goederen brengen naar de kast in
het kerkelijk bureau van de PGA aan de Lud-
gerstraat 64 óf naar het Stiltecentrum onder
de toren van de Oude Helena Kerk; daar staat
de voedselbankmand.

Dank U voor uw bijdrage.

R.K. kerkdiensten

De R.K. kerkdiensten in de Oude Helenakerk vindt u in het vieringenrooster elders in dit blad.

Wegwijzer stilteruimte

Misschien heeft u ze al gezien.....aan de Landstraatzijde en de marktzijde van de Oude Helenakerk zijn nieuwe borden geplaatst met een bewegwijzering naar de stilteruimte. Wij hopen dat zo nog meer bezoekers de weg naar de stilteruimte en Maria zullen vinden.

Astrid te Winkel en Wilma de Jong

BREDEVOORT

Correspondent

Jos Wessels

Gezellige avond

Op maandag 24 juli om 20 uur is er een gezellige avond voor de medewerkers van onze katholieke geloofsgemeenschap. De avond wordt gehouden in het Koppelhuis op de Markt in Bredevoort. De medewerkers worden daartoe persoonlijk uitgenodigd. Voorafgaand hieraan wordt om 18.30 uur een plaquette onthuld voor pater Jan de Vries (zie hieronder). Bij die onthulling is iedereen welkom.

Pater Jan de Vries

Op maandag 24 juli wordt er een nieuwe plaquette onthuld voor pater Jan de Vries (1911-1964 vermoord in Congo). De gedenksteen komt in de doorgang van het baarhuisje op

*Pater Jan de Vries als jonge missionaris
Collectie Maja Konings*

de r.k. begraafplaats aan de Bolwerkweg in Bredevoort. Dit gebeurt vanaf 18.30 uur.

Wie was pater Jan de Vries?

Jan de Vries werd in 1911 in Bredevoort geboren als tweede kind in een gezin van elf kinderen van 'Tramchef' Johan de Vries en Aleida Wensink. Al jong voelde Jan roeping om missionaris te worden. Hij volgde de opleiding aan het klein- en grootseminarie van de Priesters van het H.Hart van Jezus (SCJ). Op 14 juli 1935 werd hij priester gewijd. Op 20 juli droeg hij zijn eerste heilige mis op in de Sint Georgiuskerk van Bredevoort. Dat werd toen met een groot feest gevierd.

Een maand later vertrok hij naar de missie in Belgisch Congo in Afrika. Het was daar nog zeer primitief, men leefde in hutjes en de bevolking werd ook onderdrukt en 'dom gehouden' door de Belgische machthebbers. Het werk van Jan de Vries bestond uit preken, dopen, missen opdragen, scholen stichten en onderhouden en ziekenzorg opzetten. Daartoe moest hij lange tochten door het oerwoud maken. In 1960 werd Congo onafhankelijk. Onmiddellijk brak er een burgeroorlog uit, gepaard gaand met anarchie. Op dat moment was Jan de Vries op familiebezoek en herstellende van ziekte in Bredevoort. Men raadde hem aan om hier te blijven maar Jan de Vries wilde terug naar 'zijn kinderen' in Congo. In 1964 brak er een nieuwe opstand uit van de zogenaamde Simba's die het vooral voorzien hadden op de blanken. Een groep paters, zusters, dominees en anderen werden gevangen genomen en mishandeld. Daaronder Jan de Vries uit Bredevoort en Frans ten Bosch uit Lichtenvoorde. Eind november 1964 werd een groep paters bijgedreven en bij een rivier vermoord. Hun lichamen zijn

Baarhuisje op het r.k. kerkhof Bredevoort

Foto Jos Wessels

nooit gevonden.

De moord op Jan de Vries en Frans ten Bosch maakte in de Achterhoek een enorme indruk. Beiden kregen een straat naar zich genoemd, Frans ten Bosch in Lichtenvoorde en Jan de Vries in Bredevoort. In de katholieke Sint Georgiuskerk van Bredevoort werd een plaquette geplaatst met de tekst: 'Pater Jan de Vries, vermoord in Congo 1964'. In november 2014 werd 50 jaar na het overlijden een herdenkingsdienst gehouden in Bredevoort. Er verscheen toen ook een boekje: Pater Jan de Vries, een man met een missie', geschreven door Hans de Graaf. Ook in Congo zijn de vermoorde missionarissen niet vergeten. Er is een herdenkingsmonument in Kisangani. Hier wordt elk jaar stilgestaan bij de moord op de paters. In 1980 werd dit monument bezocht door paus Johannes Paulus II. In 2021 werd de katholieke kerk in Bredevoort gesloten. Men heeft toen geprobeerd de stenen plaquette te verwijderen. Dat lukt niet zonder het te beschadigen. Daarom is besloten om een nieuwe plaquette te maken. Die komt dus nu in het monumentale baarhuisje op het kerkhof.

HARREVELD

Correspondent

L. Schenk
harreveld@paulus-ludger.nl

Wens

De beheercommissie Harreveld wenst u een fijne zomervakantie.

Wij hopen u op zondag 10 september tijdens de najaarsviering weer te ontmoeten.

Laten we deze zomer de tijd nemen

*Laten we de tijd nemen om te spelen,
het is het geheim van de eeuwige jeugd.
Laten we tijd nemen om te lezen,
het is de bron van alle kennis.*

*Laten we de tijd nemen om lief te hebben en geliefd te worden,
het is een geschenk van God.
Laten we de tijd nemen om vrienden te maken,
het is de weg van het geluk.
Laten we de tijd nemen om te lachen,
het is de muziek van de ziel.
Laten we de tijd nemen om na te denken,
het is de bron van de daadkracht.
Laten we de tijd nemen om te geven,
het leven is te kort om egoïstisch te zijn.
Laten we de tijd nemen om te werken,
het is de prijs van het succes.
Laten we de tijd nemen om te bidden,
het is onze kracht op aarde.*

LICHTENVOORDE

Correspondent

Vincent Stapelbroek

De Lichtkringen

Van september t/m juni is er maandelijks een Lichtkring in de Bonifatiuskerk. Een Lichtkring is een oecumenische viering voor de bewoners van Careaz en hun mantelzorgers. Ook andere belangstellenden zijn van harte welkom bij deze vieringen.

Zo was er op donderdag 11 mei een viering waarbij we stilstonden bij het thema Moeder Maria. De herinnering aan onze moeders (Moederdag) en aan Maria in het bijzonder stond centraal. Iedereen was welkom en mocht het op zijn/haar eigen manier beleven en ervaren.

Enkele aanwezigen hadden hun eigen Maria-beeld, voor sommigen heel dierbaar, meegenomen van huis en op het priesterkoor geplaatst.

De viering werd muzikaal begeleid door het koor Gaudio, dat de aanwezigen ondersteunde met het zingen van Marialiederen.

Aan het einde van deze viering werden door

enkele leden van de Pastoraatgroep Maria-beeldjes, gevuld met Lourdeswater, uitgedeeld. Deze beeldjes en het Lourdeswater waren enkele weken geleden meegenomen uit Lourdes, tijdens de grote bedevaart van het bisdom. Een stukje herkenning dat in dankbaarheid werd aangenomen.

Op 15 juni werd er aandacht besteed aan 'De Goede Herder', 'God de Vader' en 'Vaderdag'. In de zomermaanden juli en augustus zijn er geen Lichtkringen. De eerstvolgende Lichtkring zal plaatsvinden op donderdag 21 september om 10:45 uur.

Dankjewelmiddag

Op zondag 21 mei was er een Dankjewelmiddag voor alle vrijwilligers van onze geloofsgemeenschap. De dag begon met een Eucharistieviering in de Bonifatiuskerk. Tijdens de dienst konden de aanwezige kerkbezoekers genieten van de prachtige zang van het Herenkoor.

Na de dienst was er een gezellig samenzijn op het achterplein van de kerk. De vrijwilligers werden letterlijk in het zonnetje gezet. Het was een zonnige zondag. Voor de innerlijke mens werd ook goed gezorgd. Er werd een heerlijke lunch geserveerd met soep en

broodjes. De sfeer op het achterplein was gemoedelijk. Een van de aanwezigen zei: 'Het lijkt wel een Italiaans terras...'

Guus Hulshof, voorzitter van de beheercommissie, sprak de aanwezige vrijwilligers toe en dankte hen voor hun inzet van het afgelopen jaar. Dankzij de inzet van al deze mensen kunnen er nog veel dingen gerealiseerd worden binnen onze geloofsgemeenschap. Onder het genot van een hapje en een drankje, met op de achtergrond wat rustige muziek van het Duo Weerkomen, konden de mensen gezellig bijkletsen. Kortom: een mooi middag voor de vrijwilligers van onze Lichtenvoordse geloofsgemeenschap.

Fatimakapel

Twee vrijwilligers van de St. Bonifatiuskerk in Lichtenvoorde hebben de muurschildering van het Fatimakapel opnieuw gerestaureerd. Deze muurschildering was verweerd en groen uitgeslagen.

Ook hebben ze het oog van Maria gerestaureerd. Deze was beschadigd, waarschijnlijk door vuurwerk.

Het Fatimakapelletje is een open kapelletje, bestaande uit twee gemetselde zijmuren en een betonnen achterwand met reliëfvoorstellingen. Aan de voorzijde ga je over een grindpad de kapel binnen na het passeren van een soort poort, bestaande uit twee stalen balken van ongelijke hoogte waartussen een ketting is gehangen. Op de rechter zijmuur is het zonnewonder van Fatima geschilderd.

Geschiedenis

Herman Sterenborg, "Jochem" was directeur van de schoenenfabriek H.B.S en de eigenaar van dit bos. Hij had hier een huisje gebouwd om zijn vrije tijd door te brengen.

Op 16 november 1949 bepaalde hij in zijn testament dat de door hem aangelegde bos na zijn dood gelegateerd zou worden aan de St. Bonifatiusparochie.

Hij bepaalde dat het bos minstens 30 jaar onaangetroffen zou moeten blijven, en dat er bin-

nen vijf jaar na zijn dood er een kapel zou komen ter ere van Onze Lieve Vrouw van Fatima. Herman Sterenborg overleed op 6 december 1950. Op 21 augustus 1951 heeft de parochie het legaat aangenomen.

Dit kapelletje is ontworpen door architect P.H. van Rijn uit Amsterdam. De plaatselijk aannemer A. Holweg (Rasink) heeft dit kapelletje gebouwd. Ook werd er toen een muurschildering, een rijzende zon aangebracht. In oktober 1957 werd deze kapel ingezegend. Een aantal jaren daarna zijn er in oktober processies naar het kapelletje gehouden, waarbij de harmonie en scoutinggroepen voorop gingen.

In oktober 2008 werd de muurschildering gerestaureerd door Theo Mellink.

Door Joop Venderbosch werd toen het beton- en muurwerk gerestaureerd.

Dit kapelletje is nu eigendom van de HH. Paulus en Ludgerparochie en is een gemeentelijk monument.

Het zonnewonder van Fatima

Op 13 oktober 1917 is in het Portugese dorpje Fatima door een menigte van circa 70.000

belangstellenden en nieuwsgierigen een buitengewoon natuurfenomeen waargenomen. De menigte stond verzameld rond de drie herderskinderen die een wonder voorspeld hadden. Volgens de aanwezigen, onder hen ook niet-Katholieken, leek de zon plotseling, na het bidden van de Rozenkrans, op de menigte neer te storten, maar deinsde op het laatste moment terug. Deze gebeurtenis wordt het Zonnewonder van Fatima genoemd.

Noot van de redactie: Deze kapel is opgenomen in de Achterhoekroute "Fietsen langs Kerken, Kruisen en Kapelletjes". Deze is verkrijgbaar bij de VVV in Lichtenvoorde en Groenlo en Spar Zieuwent.

Patroonsdag

Op zondag 11 juni werd de jaarlijkse Together-day van onze parochie bij ons in Lichtenvoorde gehouden. Dat was een mooie, inspirerende morgen voor alle geloofsgemeenschappen van onze parochie.

Dit jaar werd de Parochiedag op het kerkplein van onze Bonifatiuskerk gehouden. Dat kon prima, want het was een heldere, zomerse dag. De Sacramentdag stond centraal tijdens de eucharistieviering. Daarnaast werd er ook veel aandacht besteed aan de de H. Switbertus, patroon van onze Lichtenvoordse schutterij.

De vendeliers van St.-Switbertus lieten hun vlaggen ruisen tijdens een stil vendeliersgebed. Harmonie Lumio zorgde tijdens de dienst voor een gepast stukje 'blaasmuziek'. De koren Gaudio en het Herenkoor stonden in het voorportaal opgesteld en zonden hun vocale klanken via de openstaande kerkdeuren naar buiten.

Dank aan de organisatoren van deze dag en aan alle betrokken vrijwilligers, koren en verenigingen.

De Fatimakapel staat in een hoek van een bos (Jochembos) aan de Poelhuttersslatdijk en is zowel vanaf de Boschlaan als vanaf de Nieuwendijk te bereiken.

MEDDO

Correspondent

Joep Dorsthorst

Ontmoetingsdag

De geloofsgemeenschappen van Aalten, Winterswijk, Bredevoort en Meddo hebben al jarenlang een "Bezinning- en Ontmoetingsdag. Het is ieder jaar weer een mooi moment om met elkaar in contact te komen doormiddel van het vieren van de Eucharistie en het Marialof maar ook daarnaast een moment te hebben om in gesprek te komen met elkaar. De caritasgroepen gaan dan per geloofsgemeenschap mensen daarvoor benaderen. De belangstelling hiervoor is groot, een teken dat het gewaardeerd wordt.

Dit jaar hadden zich er ruim 120 personen voor opgegeven. Bredevoort had onvoldoende mensen om dit voor te bereiden en moesten daarom afhaken. Wij hopen dat zij er volgend jaar wel weer bij zullen zijn.

Uiteindelijk waren er 110 gelovigen aanwezig. Vanaf half elf was iedereen welkom en kregen een kop koffie aangeboden met een plak cake.

Namens de drie caritasgroepen mocht ondergetekende iedereen van harte welkom hebben bij zalencentrum Spiekerman in Meddo. Om elf uur was er een Eucharistieviering welke werden voorgedaan door pastoor Herman de Jong en pastoraal werkster Carla Roetgerink. Het herenkoor van de geloofsgemeenschap Winterswijk verzorgde de zang. Vooral voor hen die niet meer in hun 'eigen' kerkgebouw Eucharistie mogen vieren, was dit toch wel even wennen dat dit in een zalencentrum wel kan en dat er ook daar de communie werd uitgereikt.

Pastoor de Jong stond in zijn overweging stil bij het woord 'tijd' dat verschillende gedachten oproept. De tijd speelt in ons gehele leven een belangrijke rol. Alles heeft met tijd te maken.

Na de Eucharistieviering was het tijd voor een drankje en een brunch: (kop soep met broodje kroket en een krentenbol). Ook was er toen het moment om met elkaar in gesprek te gaan en mensen te ontmoeten die je niet alle dagen tegenkomt.

Volgens het programma was er om 15.00 uur uitstelling van het Allerheiligste met Marialof. Voorgangers waren nu pastoor de Jong en Diaken Cor Peters. Tijdens dit Marialof was er samenzang. Ook hier een mooi moment om aan Maria te denken in rust en vertrouwen.

Tot slot nog een dankwoord voor iedereen die hebben bijgedragen aan het slagen van deze dag. Marjan en Frank Thiele en het personeel van zalencentrum Spiekerman. Het

pastorale team, het herenkoor, alle vrijwilligers van Caritas en vooral diegene die waren gekomen om dit samen met ons te vieren. Iedereen werd bedankt voor de komst en al-

vast uitgenodigd voor het volgend jaar, dan is de Bezinning- en Ontmoetingsdag op woensdag 22 mei '24

Joep Dorsthorst

Opening van voormalige kerkgebouw

De verbouwing verloopt voorspoedig. Wie nu een kijkje gaat nemen is blij verrast over het nieuwe gezicht wat deze nu al uitstraalt. Het is nog niet klaar, maar het aftellen is begonnen. De PVC-vloer moet nog gelegd worden, maar eerst moet de nieuwe betonvloer daaronder voldoende uitgehard zijn om deze daarop te kunnen lijmen. Ook de huidige tegelpaden in de kerk krijgen nog een grote schoonmaakbeurt en zullen er nog andere werkzaamheden zijn die nog gedaan moeten worden. En dan tot slot een grote schoonmaakbeurt en kunnen de tafels en de stoelen klaargezet worden. Jos Arink heeft van de oude banken voor in de kerk een mooie koffie-

bar gemaakt. Een compliment daarvoor is zeer zeker op zijn plaats. Wij willen daarbij ook de anderen die eveneens veel werk hebben verzet daarbij niet te kort doen. Ook zij hartelijk bedankt.

Het is nu mogelijk om een officiële openingsdatum te noemen. Op zaterdag 23 september 's middags is deze nu vastgesteld. Op dit moment is nog niet bekend hoe die officiële opening er uit zal komen te zien. Meer daarover hoort u meer in een later stadium. Iedereen is van harte welkom, zet daarom deze officiële opening alvast in jullie agenda dan ligt deze vast.

NEEDE

Correspondent

Sjaak Ots

Kerk open

Elke woensdag morgen vanaf 9.30 uur t/m 11.00 uur is de kerk open om een kaarsje op te steken of voor een persoonlijk gebed. Het secretariaat is dan ook geopend en in de grote zaal of op het secretariaat is ook plaats om een kop koffie of thee te drinken.

Voedselbank

Tevens kunt u iedere woensdag vanaf 9.30 uur tot 11.00 uur iets afgeven, hetzij voedingsmiddelen of een financiële bijdrage voor de voedselbank.

In de maanden juli en augustus is er op de tweede dinsdag van de maand geen eucharistieviering.

Op 20 augustus 2023 is er om 10.30 uur een woord en communieviering: voorganger een lid van de werkgroep.

Mocht u iemand kennen die in het verleden heeft aangegeven geen belangstelling te hebben voor het parochieblad "De Verbinding", maar nu alsnog wel het parochieblad wil ontvangen dan kan dit kenbaar worden gemaakt, bijvoorbeeld via het emailadres "neede@paulus-ludger.nl".

Grafmonument

Op dinsdag 2 mei hebben twee medewerkers van Corbeel & Greven Natuursteen het grafmonument van pastoor G.J. van Rooijen herplaatst. Het monument is in de werkplaats gereinigd en weer op de originele plaats. In 1843 kregen de rooms-katholieken voet

aan de grond in Neede door de aankoop van een perceel grond aan de Rapenburg. Er kwam een stichting om een eigen kerkgebouw mogelijk te maken als bijkerk van Rietmolen. In 1824 verkeerde de kerk van Rietmolen in zo'n vervallen staat dat de aartspriester uit Twente wel moest ingrijpen. Er zou pas een nieuwe pastoor komen als er een nieuwe kerk was gebouwd. De rooms-katholieken in Neede waren toen van mening dat de nieuw te bouwen kerk in Neede moest komen te staan. Het verzoek om de kerk in Neede te bouwen werd door de aartspriester in Twente afgewezen.

In 1843 liet de directeur-generaal voor de Zaken van de "Roomsche Katholieke Eredienst" de Needenaren weten dat zij gemachtigd werden om voor eigen rekening een bijkerk in Neede te stichten. Er verrees aan de Rapenburg eenvoudig kerkgebouw. De kerk in Neede bleef gebonden aan de kerk in Rietmolen. Op 26 februari 1891 kwam Gerardus Joannes van Rooijen als kapelaan naar de parochie in Hengevelde. Vanuit Hengevelde kwam kapelaan van Rooijen te paard herhaaldelijk door Neede en zag het armzalige Needse kerkje aan de Rapenburg. Hij heeft zich toen er voor ingezet dat Neede een eigen pastoor zou krijgen. Op 23 februari 1893 ging een delegatie uit Neede naar de aartsbisschop van Utrecht met het verzoek om kapelaan van Rooijen te benoemen tot pastoor in Neede. De bisschop zwichtte voor de Needse delegatie.

Op 1 juli 1893 werd de bouw van de pastorie naast de bijkerk aan de Rapenburg aanbesteed. Op 20 oktober 1893 werd Van

Rooijen, niet als pastoor, maar als rector benoemd, omdat de Needse katholieken nog bleven behoren tot de parochie Rietmolen. De bijkerk was op dat moment een rectoraatskerk. In 1898 werd Neede een zelfstandige parochie, los van Rietmolen. Rector Van Rooijen werd toen pastoor Van Rooijen. Hij was meer een man van daden dan een man van vergaderen. Op 8 juni 1898 werd pastoor van Rooijen gemachtigd om op donderdag 30 juni 1898 de eerste steen voor de nieuwe kerk aan de Rapenburg te leggen. Echter op 28 juni 1898 bleek dat hij buikvliesontsteking had gekregen, waaraan hij op 1 juli 1898 overleed.

Burenhulp

In de gemeente Berkelland bestaat het digitaal platform BerkellandDoet! (<https://www.berkellandwijzer.nl/berkelland-doet>).

Inwoners of begeleiders van inwoners plaatsen hierop een oproepje omdat zij behoefte hebben aan contact, samen met een ander iets leuks doen of ze hebben soms hulp nodig bij iets. Onze vraag is of iemand maatje zou willen zijn voor een inwoner uit Neede? Of misschien heeft iemand die óók behoefte aan contact en kunt hij of zij hiermee een ander en u zelf een plezier doen?

Voorbeelden zijn:

- Graag samen met iemand leuke dingen willen ondernemen
- Samen bij een kop koffie of thee gezellig contact hebben
- Wekelijks boodschappen doen
- Ik zoek een maatje/wandelmaatje
- Gezellige activiteiten ondernemen (iemand met auto)

De gemeente heeft de Caeciliakerk in Neede gevraagd of er een platform is waarop de oproepjes binnen de katholieke gemeenschap kenbaar gemaakt kunnen worden.

Afgesproken is dat de oproepjes geplaatst zullen worden in de maandelijkse nieuwsbrief en op het inlegvel van het blad "de Verbinding".

Ouderendiensten in de Grote Kerk, Kerkplein 1 in Neede

	Voorganger	Organist
28 juli 2023	mw. Joke MacLean	mw. Grietje Hensens
25 augustus 2023	dhr. Leo van der Meer	dhr. Gerrit Ebbekink
29 september 2023	ds. Wilma Onderwaater	dhr. Ab Heuvelink met viering Heilig Avondmaal

WINTERSWIJK

Correspondent

Wilhelmien Wolters

Ontmoetingsdag

Net thuis van de Bezinnings- en Ontmoetingsdag van onze parochie, lijkt me het meest verse moment om enkele persoonlijke "gevoelsmomenten" van deze bijzondere dag te verwoorden.

Al vroeg meldde Lies Reijerink zich vanmorgen bij mijn woning om mij, samen met de

buren, liefdevol te vervoeren naar de plaats des heils, Spiekerman te Meddo.

De warme ontvangst door Manuela was meteen sfeerbepalend, mede door de uitnodigende inrichting van wat vandaag onze pseudokerk zou worden; maakt ook niet uit, want God woont immers overal waar we Hem binnelaten.

Allengs vulde deze tijdelijk geheiligde ruimte zich met weliswaar belijdende, maar ook enigszins belegen gelovigen, samenvloeiend voor-

namelijk vanuit Winterswijk, Aalten en Meddo tot één grote gemeenschap van roomse blijheid.

Hoewel het kerkkoor uit Winterswijk de gebruikelijke accommodatie moest ontberen, en de kerkakoestiek uiteraard niet benaderbaar was, ervoer ik de misgezangen zoals gewoonlijk als stemmig en verheffend. Wie goed zingt bidt dubbel werd ons vroeger in het jongenskoor al voorgehouden, geestelijke muziek is de mensen aanraken met geluk.

De lezing kwam uit het boek Prediker. Het tijdsmotief daarin is bekend: er is een tijd van leven, en een tijd van sterven, etc. Zo was er vandaag: een tijd van bidden, en een tijd van soep en kroket. Pastoor De Jong bouwde een aansprekende preek rondom het begrip tijd, op geestige wijze parodiërend op dit thema. Aangezien er geen tijd blijkt te bestaan in het hiernamaals, heb ik besloten om me veel te laat aan de hemelpoort te melden, Petrus heeft toch geen idee.

Tijdens de eucharistieviering en het Marialof kreeg ik de indruk dat alle gelovigen met (nog) meer devotie bezielde waren dan gedurende een "normale" kerkdienst, gezien de overgave waarmee werd meegevierd en bovenal meegezongen. Het verlies van een kerkgebouw, hoe betreutswaardig ook, lijkt met deze waarneming aldus niet per se onoverkomelijk...

We mochten in verbondenheid een stichtelijke en buitengewoon zinvolle dag beleven. God zij lof, maar ook allen die deze dag tot een onvergetelijke hebben gemaakt verdienen dat, hoewel in mindere aanbidding. Met opgewaardeerd saamhorigheidsgevoel en geestelijke opschoning keerde ik in blij gemoed huiswaarts. Toen ik zelfs nog een bloemetje kreeg aangeboden kon de dag al helemaal niet meer stuk. Ik sla straks de rozenkrans maar over. Genoeg is genoeg.

Vakantie

Juli, augustus en soms september zijn voor vele mensen die vakantie hebben fijn. Men gaat soms naar een warm oord of brengt de tijd thuis door binnen de poort. Want hoe of waar dat ook zij het maakt een mens vrolijk en blij. Tijd voor zich zelf dat wil toch iedereen met de nodige gezelligheid om zich heen. Maar ook met ruimte en zeker rust zodat de stress kan worden uitgeblust. En aan het einde van de tijd is iedereen zijn vaste ritme kwijt. Men zoekt dan toch weer naar de regelmaat en kijkt eventjes tevreden hoe alles gaat. Zo gaat ieder weer naar zijn eigen huis en voelt er zich veilig thuis. Het is de plek waar men zich prettig voelt daar is ons huis toch voor bedoeld? We gaan weer zorgen voor het nodige vertier en na de tijd van ontspanning weer wonen met plezier.

Voor de maand juli vragen wij macaroni, rijst, spaghetti en pasta levensmiddelen. Ook mix voor deze producten zijn welkom. Voor de maand augustus vragen we nootmuskaat, peper, kerrie en verdere kruiden.

Voor de maand september vragen wij broodbeleg, hagelslag, pindakaas, jam of pasta. Dank voor uw gave die u kunt achterlaten in de daarvoor bestemde manden in de kerk.

Onze kerk

Rond 875 werd door de abt Benrad, een opvolger van H. Willibrord, een klein houten kerkje gebouwd op de plek waar nu de oude Jacobskerk staat. De oude Kerspel Winterswijk behoorde vanaf 805 tot het bisdom Munster. Een kerspel is een middeleeuwse benaming voor een parochie met een parochiekerk en vaak met een kapel of bijgebouwen. De houten kerkjes werden later van steen gemaakt. De oudste is nu de kerk op de markt en is van 1472.

In 1799 werd het weer mogelijk om een kerkje te bouwen achter het voormalige pand van de Zon aan de Misterade. In 1823 werd de band met het bisdom Munster verbroken. Op 22 juni 1854 was er sprake van de parochie van de H. Jacobus in Winterswijk. In 1855 lag er al een uitgewerkt plan klaar, maar in 1860 kwamen er wijzigingen in de plannen. In 1864 werden er tekeningen gemaakt door architect H.J. Wennekers en deze werden goed gekeurd.

Belangrijk was dat het afbraakmateriaal dat vrij kwam zoveel mogelijk moest worden hergebruikt. In 1867 kon worden begonnen met de bouw. Dit ging erg goed en op 27 juli 1868 werd de kerk ingewijd en in 1880 werd de sacristie en het priesterkoor gebouwd weer onder leiding van dezelfde architect. In 1889 werd de parochie van Meddo zelfstandig. Het kerkgebouw is een neogotisch kerk en waarschijnlijk de enige kerk in het bisdom Utrecht met natuurstenen palen. De toren werd in 1901 voltooid door G. te Riele en voorzien van 3 klokken. In 1911 kreeg de toren zijn huidige spits.

In 1920 moest het priesterkoor worden gerepareerd en in 1945 liep de kerk schade op aan de ramen en het dak van de kerk.

In 1948 werd er een begin gemaakt met de verbouwing waarvan de plannen al klaar lagen. De kerk werd uitgebreid met de Mariakapel, de Antoniuskapel en een doopvont. In 1956 werd er een loggia gemaakt aan de westzijde van de toren met een nieuwe entree tot het torenportaal. De oude deuropening

werd dicht gemetseld en tegen de nieuwe muur werd aan de buiten kant de Calvariegroep gebouwd. Hier wordt een uitbeelding van Maria en Johannes onder het kruis tijdens de terechtstelling van Jezus op de Calvarieberg weergegeven.

De gedachteniskapel, eerst doopkapel, werd in 1994 gerealiseerd met de aanwezige Pietà die afkomstig van de Missiezusters van de Heilige Geest uit Steyl. Het doopvont is links voorin de kerk geplaatst. In de kerk bij de ingang staan de beelden van het Heilig Hart van Jezus (links) en het Heilig Hart van Maria rechts.

De 14 kruiswegstaties uitgevoerd in gips zijn gemaakt door F.H. de Fernelmont in den Bosch. Het zijn de afbeeldingen van de lijdensweg van Jezus, de terechtstelling op Golgotha en de graflegging.

Op het priesterkoor bevindt zich het altaar waaraan de Eucharistie wordt gevierd. De ambo of leestafel stamt uit 1965 en het koororgel uit 1978. Vaak staat er ook een Paaskaars, met daarop symbolische afbeeldingen van het Paasmysterie, de verrijzenis van Jezus. Links bevindt zich het Tabernakel waarin de geconsacreerde hosties worden bewaard. Hier bevindt zich ook de Godslamp, een brandende lamp in een metalen houder, dit als teken dat de hosties in het tabernakel in een kelk zitten. Ook hangt hier het wijwatervat met gezegend water dat gebruikt wordt bij besprenkelingen.

Aan de rechterkant staat een standaard met daaraan een wierookvat en daarbij een wierookscheepje met schepje met wierookkorreltjes.

Ook staat er een tafeltje waarop dingen staan die nodig zijn voor de vieringen.

Op het priesterkoor bevindt zich ook de vier evangelisten die het leven en sterven van Jezus Christus vastgelegd hebben.

Achter in de kerk op de koorzolder bevindt zich een orgel van M. Maarschalkerweerd uit 1906. Het orgel werd in 1977 gerestaureerd en wordt nu bij elke viering bespeeld.

Koorzangers gebruiken de trap naar de koorzolder zodat zij vanaf daar de vieringen met hun gezangen ondersteunen..

De pastorie is uit 1867-1869 en is nu parochiecentrum

ZIEUWENT

Correspondenten

Anneke Kouijzer en Jos Lageschaar
ludgerzieuwent@gmail.com

Ont – moeten...

De zomer breekt aan, een periode van vakantie en van ont-moeten.

Een periode waarin velen even afstand nemen van de dagelijkse gang van zaken met alle verplichtingen die er zijn, door op vakantie te gaan, of door thuis even wat rustiger aan te doen. Door wat minder te moeten, door te ont-moeten dus.

Ontmoeten betekent ook: oude bekenden terugzien, tijd nemen voor elkaar en een ontmoeting met elkaar plannen...

De leden van NOIR, het vroegere jongerenkoor, hebben aan het begin van de zomervakantie, een ontmoeting met pastor Casper Pikkemaat, en met organist Dennis Vallenduuk gepland. Een lang gekoesterde wens gaat zo in vervulling, en wel op zaterdag 8 juli, om 19.00 uur in de Sint Werenfriduskerk in Zieuwent. Er wordt dan een H. Eucharistieviering door hen gezamenlijk verzorgd.

Ein – de – lijk komt het ervan, wat kijken we er allemaal naar uit!

Natuurlijk willen we u die avond tijdens deze viering ook erg graag ontmoeten, dus: zet deze datum alvast op uw kalender, om zo de zomer op een fijne manier samen in te luiden. Oh ja, mocht u iets eerder in de Kerk zijn, dan kunt u meegenieten van de warming up van NOIR mét het kerkorgel, voorafgaande aan de viering, met wat "gouwe ouwe" inzingers... We hopen velen van u te ontmoeten, tot ziens!

Openluchtdienst

Komt zien, horen en doe mee!

Net als vorig jaar is er ook dit jaar weer een oecumenische openluchtviering, in een prachtige tuin en wel op zondag 13 augustus, om 10:00 uur bij het Koffie Sköpke de Olde Moat in Zieuwent.

Vorig jaar was de dienst in de eigen streektaal met muziek van "Goed Volk". Er waren verhalende liedjes veur jong en heel old. Deze keer zal de viering in de Nederlandse taal zijn met medewerking van het koor Friends. We laten ons verrassen door muziek en zang en het thema voor deze zondag. Voorgangers van deze viering zijn: Hans Hinkamp en Betsy Hummelink.

Na de viering is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten onder het genot van een kop koffie/thee of een glas fris. Laten we hopen dat de weergoden ons goed gezind zijn. Bij slecht weer wordt de viering gehouden in de H. Werenfriduskerk van Zieuwent.

Zegt het voort!

We hopen velen van u te mogen ontmoeten op zondagmorgen 13 augustus.

De oecumenische openluchtviering van 2022

Voor nu wensen we iedereen goede zomertijd toe.

Hans Hinkamp en Betsy Hummelink

Kermisviering

Voor de echte kermis - gangers onder ons, was de kermis op vrijdagavond 9 juni al begonnen...

Echter: voor een heleboel Zieuwentenaren barstte het feestgebeuren los, na de viering in de H. Werenfriduskerk op zaterdagmorgen om 10.30 u.

Met als titel: "Voor alles is een tijd" gaf de viering precies aan, wat hiermee bedoeld wordt. Immers: heerlijk feesten op zijn tijd, een bezinning hieraan voorafgaand, is verre van verkeerd!

Zoals ieder jaar, speelden de Harmonie en de Schutterij de sterren van de hemel.

De koning, koningin, prins en prinses van 2022 deden hun intrede, begeleid door de heerlijke muziek.

En als we het dan toch over muziek hebben, ook voor de Kermisviering was er weer een geweldig gelegenheidskoor. Zij treden ook aan bij het Kraamschudden voor de kinderen met de Kerstdagen.

Onze voorgangers: Christine en Gusta verwoordden in de kermisviering heel mooi, op wat voor een manier je "voor alles een tijd" kunt maken. Gewoon: een beetje tijd hebben

voor elkaar, blij zijn met kleine dingen. De alledaagse zaken, maar wel met een beetje hulp van boven hier en daar...

Met dank aan de werkgroep, die er weer iets moois van gemaakt heeft en tot volgend jaar!

Een enthousiaste parochiaan

Kom 'ns orgelspelen

Zoals wel vaker gebeurd is, hebben de HaZiMa-locaties de handen weer ineen geslagen. Of liever gezegd: de organisten! Het tweede weekend van september staat bekend als 'Open Monumentenweekend'. En daarbij is het die zaterdag 'Nationale Orgeldag'.

Al een paar jaar op rij heeft de Werenfriduskerk zijn koorzolder op die dag geopend voor mensen, die graag eens op het kerkorgel willen spelen. Dit Eggert-orgel is vrij uniek en wordt goed onderhouden. (Een aantal jaar geleden heeft de basisschooljeugd van de St. Jozefschool voor de orgelrestauratie zelfs een mooi hoog bedrag opgehaald met een heuse sponsorloop.) Op 9 september 2023 staan de orgels van Harreveld, Mariënveld en Zieuwent alle drie in de schijnwerpers. En kan iedere belangstellende in Harreveld en Zieuwent eens een poging wagen mooie klanken uit dit grootse muziekinstrument te toveren. Wel even van tevoren aanmelden via orgeldag@sintludger.nl. Daar is ook verdere informatie te vinden.

Dit jaar wordt ook speciaal voor de schooljeugd tijd vrijgemaakt. De kinderen (en ouders) worden uitgenodigd een bezoek te brengen aan de organist op de koorzolder. Een eerste kennismaking kan al op school: via een 'mini-project-les', door meester Vincent.

Vorbereiding verbouwing pastorie Groenlo

De afgelopen maanden is de pastorie te Groenlo opgeruimd voor verbouwing tot het Regionaal Eucharistisch Centrum Oost Achterhoek. Hier wat wetenswaardigheden over de voorbereiding/leegruiming van de pastorie in Groenlo voor de komende verbouwing.

- 2850 liter papier dat versnipperd wordt.
- 20 dozen papier naar de normale papierbak te Beltrum.
- 500 liter restafval.
- 1 grote container via Rouwmaat -- gewicht ?
- Vincentius heeft twee keer gereden met een volle vrachtwagen (2 x 25 m3)
- De bestelwagen van fa. Gunnewijk heeft 1 keer gereden naar Lichtenvoorde (20 m3)
- Klusteam Groenlo minimaal 60 manuren met 5 á 6 personen.
- Klusteam Lichtenvoorde 5 manuren met 4 personen.
- Ton Gunnewijk 36 uren.
- Peter Gunnewijk 10 uren en gereden met Vito bestelwagen 4 x 5 m3
- Anita Overkamp minimaal 5 uren.
- Jos Rosendaal, Betsy Hummelink en Francis Poelhuis 1 uur uitzoeken Paulusarchief.
- Pastoor De Jong, Hans de Graaf en Francis Poelhuis 3 uur uitzoeken archief Doetinchem.
- Betsy Hummelink en Francis Poelhuis 25 uren organisatie/planning, opruimen, schoonmaken, uitzoeken en meehelpen (binnen en buiten kantooruren).
- Pastoor De Jong en Francis Poelhuis uitzoeken kluis 2 á 3 uren.
- Opleverings - schoonmaak door Annie 2 uren

Maar met goede samenwerking en plezier gewerkt, dan komen we heel ver!

Archiefzolder voor (boven) en na het opruimen

Te versnipperen papier

**WAAROM
MOEILIK DOEN
ALS
HET SAMEN KAN**

Loesje

POSTBUS 1045

6801 BA ARNHEM

GIRO3254768

Kerkgebouw in Eibergen

Einde gebruik in zicht

Informatieavond 19 april 2023

In de kerk van de H. Mattheus te Eibergen werd op 19 april 2023 een informatieavond gehouden voor alle leden van de Mattheus locatie.

Waar ging het over?

In overleg met de beheercommissie van de geloofsgemeenschap in Eibergen vertelde het parochiebestuur van de HH. Paulus en Ludger parochie, waar Eibergen onder valt, over de stand van zaken betreffende de Mattheuskerk. Het kerkbezoek loopt hard achteruit en ook de inkomsten nemen ieder jaar af. Koppel dit aan het probleem om voldoende vrijwilligers te krijgen voor diverse taken binnen de kerk en de hoge leeftijd van de huidige vrijwilligers, dan komen we tot de conclusie dat we moeten overgaan tot het sluiten van de Mattheuskerk in Eibergen. (officieel heet dat: 'Het onttrekken van de kerk aan de goddelijke eredienst'). Deze conclusie roept de nodige emoties op. De kerk in Eibergen en daarbij de beleving van ons geloof kent immers een lange geschiedenis, met inzet van Eibergenaren die met hart en ziel parochiaan waren en nog steeds zijn.

De geschiedenis

De oudste vermelding van de parochie te Eibergen was al in het jaar 1246. Het was toen een dochterparochie van Groenlo. Eibergen behoorde van oudsher tot het Bisdom Münster en in 1561 tot het Bisdom Deventer. In werkelijkheid echter behield de bisschop van Münster tot 19 maart 1823 zijn zeggenschap over Eibergen. In 1616 ging de parochie Eibergen bijna in zijn geheel over naar de nieu-

we protestantse leer. De overgebleven katholieken gingen toen ter kerke in Groenlo en Zwillbrock. In 1795 werd de r.-k. Statie Eibergen opgericht met daarbij een eenvoudig onderkomen: een schuurkerk. De pastoor uit Zwillbrock verrichtte het pastoraat. Onder pastoor Abbing werd een nieuwe kerk gebouwd, die op 5 oktober 1824 werd ingewijd. In 1875 was P. van den Hurk pastoor van Eibergen. Twee jaar lang bouwde men aan een nieuwe neogotische kerkgebouw. De pastoor zelf droeg in ruime mate bij aan de financiën voor de nieuwbouw. Maar het was geen solide bouwwerk. In de loop der tijd waren vele reparaties tegen hoge kosten noodzakelijk. De huidige kerk aan de Grotestraat is uit het jaar 1935. Pastoor van Eibergen was E. de Jong (1924-1942). De architect van dit Rijksmonument was J. Sluyster uit Enschede. Het prachtig gelegen kerkgebouw is een driebeukige kruisbasiliek met smalle zijbeuken, lange kruisarmen, een lage toren en een ondiep koor met meerdere zijkapellen. Omstreeks 1995 werd het interieur aangepast met o.a. een dagkapel en ontmoetingsruimte.

Financiën

Wat betreft de financiën constateren we dat door de krimp van de actieve deelname aan het geloofsleven de opbrengsten uit de actie Kerkbalans dalen. De reserveringen voor groot onderhoud van het kerkgebouw met pastorie te Eibergen zijn op termijn niet voldoende om de gebouwen te onderhouden, ondanks de Rijks subsidie voor deze monumenten. Dit alles werd op de infoavond aan de hand van cijfers uiteengezet.

Conclusie

Aan het eind van de avond konden we niet meer om het feit heen dat de Mattheuskerk in Eibergen zou sluiten. Vanuit de aanwezigen klonken geluiden van verdriet. Het is niet 'niks' om een vertrouwde plek te moeten verlaten. Realistisch besef was er ook. Het overwegende geluid was dat er stappen gezet moeten worden om de kerk aan de goddelijke eredienst te onttrekken en een andere bestemming te geven. Dat vereist een zorgvuldige procedure. Die procedure is door het Aartsbisdom voorgeschreven. Blijft er in Eibergen dan nog een R.-K. geloofsgemeenschap van de H. Mattheus? Dat zou mooi zijn! Er zijn plaatsen in onze parochie waar de kerk ook een andere bestemming heeft gekregen. De geloofsgemeenschappen daar gaan verder: kleiner en met activiteiten die te behappen zijn. Het is ook de bedoeling dat de R.-K. begraafplaats in Eibergen vooralsnog vanuit de geloofsgemeenschap blijvend wordt beheerd. Zo kan onze geloofstraditie in Eibergen present blijven. Vanuit het team van pastores kan hierin ondersteuning worden geboden. Het Parochiebestuur zet vanaf heden, in samenspraak met de Eibergse beheercommissie, de eerste stappen, die moeten leiden tot een herbestemming van de kerk en pastorie. Wij houden u op de hoogte.

Met een vriendelijke groet
Parochiebestuur HH. Paulus en Ludger
Beheercommissie van de geloofsgemeenschap
H. Mattheus in Eibergen

Bedevaart Kevelaar

Op zaterdag 9 september is de jaarlijkse Haaksbergse processie naar Kevelaar. Al heel lang nemen de geloofsgemeenschappen Rietmolen, Rekken, Neede en Eibergen – gemeenschappen die grenzen aan Haaksbergen – deel aan deze bedevaart georganiseerd door de Haaksbergse Broederschap Kevelaar. Graag benadrukken wij dat ook pelgrims uit de andere geloofsgemeenschappen van de HH. Paulus en Ludgerparochie deel kunnen nemen. We zien het als een kans om samen op te trekken. We juichen het van harte toe als ook de kinderen, misdienaars en vrijwilligers meedoen.

Samen op bedevaart naar Kevelaar!

Vanuit diverse plaatsen komen we samen om Maria als Troosteres van de Bedroefden in

Kevelaar te eren en om dáár kracht en steun te vinden voor ons dagelijkse leven.

Pastoor De Jong uit Groenlo, sinds 2007 directeur-geestelijk adviseur van onze broederschap en pastor Rekveld uit Overdinkel zullen deze bedevaart pastoraal begeleiden, in samenwerking met het bestuur en de broedermeesters.

We vertrekken al vroeg om tijdig in Kevelaar te zijn.

De vertrektijden en opstapplaatsen worden nog nader bekend gemaakt.

Het jaarthema voor 2023 is: "Weest gerust – Ik ben het!"

Programma zaterdag 9 september 2023

09:15 uur – Aankomst bij de Genadekapel en kaarsoffer in de Kaarsenkapel.

10:15 uur – Grote Kruisweg in het Mariapark, of voor degenen die minder goed ter been zijn:
10:30 uur – Kleine Kruisweg in Forum Pax Christi.

13:30 uur – (eigen) H. Mis in de basiliek.

16:45 uur – H. Lof in de Kaarsenkapel, zegening devotionalia.

18:00 uur – Vertrek uit Kevelaar.

Tussen de vieringen is er ruimte voor eigen momenten van bezinning, biechtgelegenheid (Nederlandstalig), ontspanning c.q. eigen invulling. Er zijn diverse horecagelegenheden in Kevelaar en winkels o.a. in devotionalia.

Kosten

De kosten bedragen 30 euro voor een volwassene en 20 euro voor kinderen tot 14 jaar. Dit is inclusief busvervoer en de bijdrage aan

Barmhartigheid, dat heb ik niet nodig, toch?

Een herwaardering van de biecht

In onze huidige maatschappij doet het begrip "barmhartigheid" ouderwets aan.

We lijken alles zelf wel te kunnen en menen niemand anders nodig te hebben.

Fouten maken doen we niet. En als we dan toch ergens in tekort schieten sussen we ons geweten met de gedachte dat we zeurkousen zijn en snel weer door moeten met ons leven. Achteromkijken heeft geen zin.

En toch.....

Diep in ons hart knaagt er iets. We voelen ons onrustig en somber.

Niet zelden wordt er een psycholoog geconsulteerd of schrijft de huisarts een kalmerend pilletje voor. Het is vaak een tijdelijke oplossing. Een psycholoog heeft eens gezegd dat veel mensen die bij hem op consult komen eigenlijk meer gebaat zouden zijn bij een biecht-

gesprek met een priester.

Waarom denken mensen dat dit waardevolle sacrament niet meer bestaat?

Niets is minder waar. Het sacrament van vergeving (de biecht) wordt nog altijd aangeboden en de parochiepriesters zijn hier van harte voor beschikbaar.

Dit sacrament gaat niet over het opdreunen van fouten zoals de ervaring van sommige ouderen onder ons is.

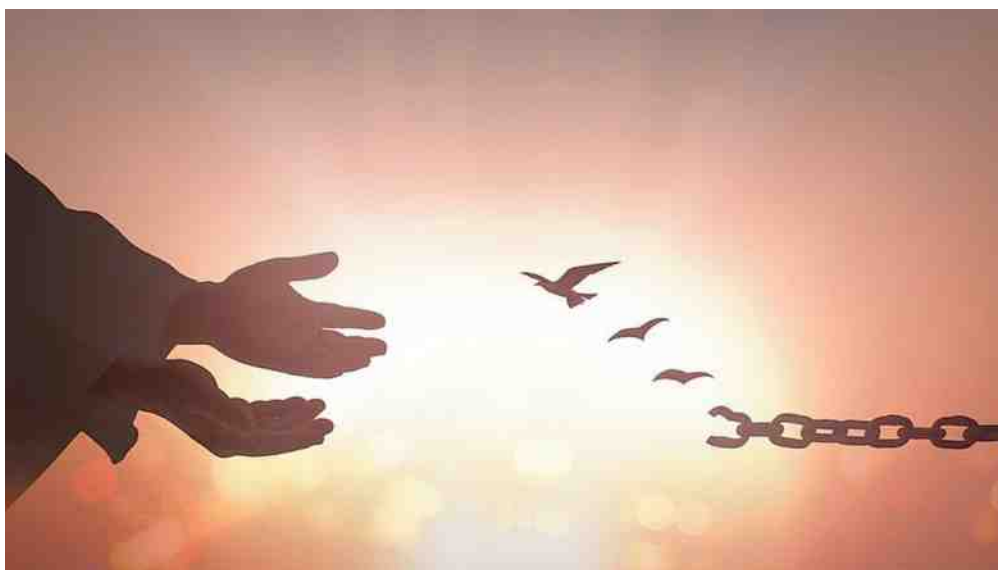
Het sacrament van vergeving is een eerlijke en open reflectie over ons doen en laten, een ontmoeting met de barmhartige Heer, Hij die altijd van harte vergeeft en ons liefdevol nieuwe kansen geeft als we ons falen onder ogen zien.

Wat houdt ons dan tegen als we via de priester Gods barmhartigheid en vergeving aan-

gezegd krijgen?

Tijdens haar opleiding tot catecheet heeft Simone als afrondingsopdracht zich verdiept in de betekenis van het sacrament van vergeving in onze huidige tijd. Haar bevindingen heeft ze samengevat in een eindverslag dat ze graag met u wil delen.

Woensdag 29 november zal zij, samen met pastoor De Jong dieper ingaan op deze onderwerpen. **Zondag 10 december** zal er een 'Avond van Barmhartigheid' worden gehouden, met ruimte voor stille aanbidding, meditatie en het ontvangen van het sacrament van vergeving. Reserveer deze data alvast in uw agenda.

het heiligdom.

Het is mogelijk om tegen een minimale vergoeding van € 5,- een gebedsintentie op te geven waarvoor in de bus en in Kevelaar tijdens de H. Mis of het H. Lof zal worden gebeden.

Fietsend

Ook gaan er dit jaar weer een pelgrims op de fiets naar Kevelaar. Ze vertrekken op vrijdag 8 september en voegen zich op zaterdag 9 september bij de buspelgrims.

Voor informatie over de fietsbedevaart kunt u contact opnemen met de heer Jos Westendorp, Veldmaterstraat 168, Haaksbergen, telefoon 06-18600463, e-mail: joswestendorp@home.nl

Let op: de fietsbedevaartgangers uit Lichtenvoorde e.o. gaan een week eerder, op vrijdag

1 september. Zij sluiten aan bij de bedevaart vanuit Raalte-Salland. Neem voor informatie contact op met Marc Wolterink (zie hieronder).

Opgave

Voor 21 augustus 2023 voor Haaksbergen e.o. bij Jos Westendorp (zie hierboven) en voor de regio Lichtenvoorde e.o. bij Marc Wolterink, telefoon 06-20241351, e-mail: m.b.m.wolterink@gmail.com.

Wilt U bij opgave uw naam, adres, telefoonnummer en eventuele intenties vermelden en de kosten overmaken op bankrekeningnummer NL 89 RABO 0320337073 t.n.v. Haaksbergse Broederschap Kevelaar, te Haaksbergen.

*Het bestuur van
Broederschap Haaksbergse processie Kevelaar*

Schitterend wonen

Betting Wonen
B R E D E V O O R T

www.bettingbredevoort.nl

Betting Wonen BV
Prins Mauritsstraat 13-15
7126 AC Bredevoort
Telefoon: (0543) 45 15 67
info@bettingbredevoort.nl

Openingstijden:
maandag: Gesloten
dinsdag-donderdag: 9.30 - 17.30 uur
vrijdag: 9.30 - 21.00 uur
zaterdag: 9.30 - 17.00 uur

LICHT voor mensen op de vlucht

De commissie Ontmoeting & Inspiratie van de parochie HH. Paulus en Ludger organiseert in samenwerking met de beheercommissie van de Groenlose geloofsgemeenschap H. Calixtus en Maria-Moeder-Gods een bijzondere tentoonstelling onder de titel "LICHT voor mensen op de vlucht".

U ziet ongeveer 25 werken die rond dit thema zijn gecreëerd door kunstenaars van het landelijke collectief Ars Pro Deo (<https://ars-prodeo.nl/>). De expositie is gekoppeld aan het werk van de noodhulporganisatie ZOA (<https://www.zoa.nl/>). Op deze manier vragen wij aandacht voor mensen over de hele wereld die alles achter zich moeten laten. ZOA biedt met concrete hulpverlening licht op plekken waar duisternis heerst. Kom en laat u raken door de verbeelding van het LICHT dat alles vernieuwt!

Wij nodigen u van harte uit deze kunstwerken te komen bezichtigen in H. Calixtusbasiliek aan de Kerkwal te Groenlo. De tentoonstelling zal na de kerkdienst op zondag 6 augustus om 10.45 uur geopend worden. En is verder op de volgende dagen gedurende de maand augustus te bezichtigen: op dinsdag en donderdag van 14:00 tot 16:00 uur; op woensdag en zaterdag van 13:30 tot 16:30

uur;
op de zondagen 6, 13 en 27 augustus van 12:00 tot 17:00 uur.
De tentoonstelling is gratis te bezoeken, een vrije gift t.b.v. ZOA wordt op prijs gesteld.

Handvatten voor een vredevol leven

Onder de titel "eeuwenoude, benedictijnse spiritualiteit, handvatten voor een vredevol leven" zal Maria van Mierlo op uitnodiging van de commissie Ontmoeting & Inspiratie in het kader van de vredesweek op dinsdag 12 september een avond verzorgen in de Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopnemingkerk te Beltrum. U bent daarvoor van harte uitgenodigd. V.a. 19:15 uur heten we u graag met een kop koffie of thee welkom. De avond begint om 19:30 uur.

De weerbarstige teksten uit het eeuwenoude boek van de heilige Benedictus zijn – als je goed wilt lezen – vandaag gewoon bruikbaar voor wie een leven in vrede wil leven. Een interactieve avond, waarbij u ook zelf aan het (innerlijk) werk gaat. U kunt uw eigen vraag meenemen in uw hart.

Maria van Mierlo zegt dit over haarzelf op haar website (<https://mariavanmierlo.nl/>): "Ik leerde dat woorden pas in de goede volgorde staan als degene voor wie ze bedoeld zijn erdoor geraakt wordt, als er contact ge-

maakt wordt. Uiteindelijk gaat het over de vraag of wij mensen met elkaar verbonden zijn of niet. Dit inzicht zocht zich een weg in mijn leven, zoals de zee bij vloed het strand inneemt.

Inmiddels weet ik dat ik pas gelukkig ben als het in mijn werk mag gaan over de dingen die er toe doen in het leven. Over de liefde dus, over God en de mensen, over leven en dood, over wat mensen bindt.

Ik leef en werk vanuit spiritualiteit van de cisterciënzers. Binnen deze traditie werd ik opgeleid tot geestelijk begeleider en ik ben 'novicenmeesteres' van nieuwe leden van de lekengroep waar ik lid van ben. Ik begeleid mensen individueel of in groepen, op zakelijk of persoonlijk vlak en ik begeleid en ontwikkel retraiteprogramma's. Mijn begeleiding brengt mensen bij wat ik graag 'de waarheid van het leven' noem. Iedereen die toe is aan het eigen, echte verhaal herkent dit." U kunt ook alvast met haar als columnist kennis maken via: <https://www.nd.nl/zoek?zoekterm=Maria+van+Mierlo>.

GUV Uitvaartzorg

Persoonlijk, betrokken en dichtbij

“Daarom werken wij graag bij GUV!”

- Persoonlijk, betrokken, dichtbij
- Alle tijd en oprechte aandacht voor u
- De beste zorg tegen de laagste tarieven
- Één vertrouwd aanspreekpunt

Bel daarom altijd eerst GUV!

Ook voor elders verzekerden kan GUV Uitvaartverzorging de uitvaart verzorgen! GUV kent hiervoor een speciale regeling!

Onze betrokken medewerkers in uw regio

Ook voor uw uitvaartverzekering! Meer weten? Bel GUV! 0800 - 0809 (gratis) www.guv.nl

Programma van Ontmoeting en Inspiratie

De commissie Ontmoeting & Inspiratie van de HH. Paulus-Ludgerparochie wil het graag mogelijk maken elkaar te ontmoeten en te inspireren rond boeiende thema's. Hieronder vindt u de activiteiten die van augustus t/m december 2023 georganiseerd worden, alle avonden beginnen om 19:30 uur. Mocht u bepaalde suggesties hebben, wij staan er voor open.

Verdere informatie over de activiteiten vindt u ook in de nieuwsbrieven, de lokale en regionale (kerk)bladen, op facebook en op de website van de parochie (<https://www.paulus-ludger.nl/> → inspiratie); en ook in uw mailbox, als u daarvoor uw e-mailadres doorgeeft.

Peter Müller: 0544 463045 - pjamuel-ler@gmail.com
Anita Overkamp: 06 46685047 - anitaal-tink9@gmail.com

6 t/m 31 augustus

Tentoonstelling in de H. Calixtusbasiliek Groenlo: LICHT voor mensen op de vlucht

Dinsdag 12 september

Eeuwenoude, benedictijnse spiritualiteit - handvatten voor een vredevol leven; o.l.v. Maria van Mierlo; Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopnemingkerk Beltrum; v.a. 19:15 uur inloop

Donderdag 19 oktober

Eerste avond moderne kunst & spiritualiteit: 7 meditatieve avonden met als titel "het kleurrijke verhaal van Jozef" (Genesis, hfdst. 37, 39-45) o.l.v. Carla Roetgerink; de overige data zijn: 16 november - 14 december - 25 januari - 22 februari - 21 maart - 25 april; De eerste 2 avonden vinden plaats in het Los Hoes (rechts naast de kerk), Rekkenseweg 40, in Rekken; v.a. 14 december in het Achterhuis, Borculo-seweg 43, in Neede; de kosten

voor deze 7 avonden bedragen € 35; opga-ve uiterlijk donderdag 5 oktober bij Peter Müller (0544 463045 - pjamueller@gmail.com).

Zondag 29 oktober, 15.00 u

Helse Liefde; i.s.m. de commissie Inspiratie & Ontmoeting van de PKN-gemeenten Eibergen/Rekken - Neede; Oude Mattheüskerk, Grotestraat 50, Eibergen; inloop v.a. 14:30 uur.

Woensdag 15 november

Te oud om te spelen?; o.l.v. Annelieke van den Bergh en Elisabeth Wiersma; in de Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopnemingkerk Beltrum; v.a. 19:15 uur inloop.

Donderdag 7 december

kerstverhalen wereldwijd; uit de serie "bezielende verhalen"; in het Achterhuis, Borculo-seweg 43, Neede v.a. 19:15 uur inloop.

Moderne kunst & inspiratie – excursie naar Krefeld

Op vrijdag 21 april reisden we met z'n dertien vanuit de Achterhoek naar de Pax-Christi-kerk in Krefeld.

Na ongeveer anderhalf uur kwamen we er aan en werden we door de pastoraal werker hartelijk met koffie en thee ontvangen.

Zij vertelde, dat deze geloofsgemeenschap in de zeventiger jaren van de vorige eeuw ontstaan is vanuit de behoefte van mensen in de wijk om een eigen geloofsgemeenschap en kerk te hebben. In samenwerking met een architect ontstond het plan in deze kerk ook een plaats te bieden aan allerlei kunstvormen: beeldende kunst, schilderijen, literatuur en dans. Kunst in dialoog en ontmoeting met mensen, hun vragen en alles wat hen bezig-

houdt. Kunstenaars uit Krefeld en de directe omgeving boden hun kunstwerken te leen of te koop aan. Zo is er in de loop der jaren een bijzonder inspirerende verzameling van ongeveer 40 kunstwerken ontstaan.

Gedurende het vorige en afgelopen jaar hebben wij enkele kunstwerken uit deze kerk mogen bemediteren in onze cursus en zo is het idee ontstaan op excursie naar Krefeld te gaan. Het bezoek heeft onze verwachtingen overtroffen, en niet alleen vanwege de indrukwekkende kunstwerken, maar zeker ook door de zeer enthousiaste en inspirerende manier waarop de pastoraal werker ons rondleidde en bij een aantal kunstwerken mooie teksten uitsprak, waarmee ze ons zeer raakte.

Peter Müller

Missionaire parochie

Het thema van de missionaire parochie leeft in Nederland.

Na de conferentie van 2022 in Breda met duizend katholieken brengt de missionaire parochie ook in 2023 veel mensen in beweging. Bisdommen, parochies, religieuzen, pastorale teams, bestuursleden en veel vrijwilligers, ze waren allemaal in Veenendaal met zevenhonderd katholieken tegelijk.

Vanuit onze parochie waren we met 8 personen aanwezig, leden van het pastorale team, parochiebestuurders en vrijwilligers. De groep heeft deze dag geëvalueerd. Er is inspiratie opgedaan en dat is een bemoediging om verder na te denken hoe we in de parochie HH. Paulus en Ludger werk gaan maken van missionair parochie-zijn. Eind augustus komt de groep weer samen. We hebben ons tot opdracht gesteld om allemaal tenminste één ander mee te nemen. Het kan dus zijn dat je gevraagd wordt om mee te doen.

De bundel die is uitgebracht over de conferentie van maart dit jaar is een mooie informatiebron. Je leest over de inspirerende verhalen van inleiders, de workshops, parochies die al wat verder zijn, de toerusting voor het dagelijks geloof en leven in parochies en de terugblik van deelnemers. Met alle adressen op een rij tot besluit.

Bestelgegevens:

Missionaire parochie,
ISBN 9789493279483,
Uitgeverij Adveniat,
Prijs € 9,99

Dat een nieuwe wereld komen zal (vredeslied)

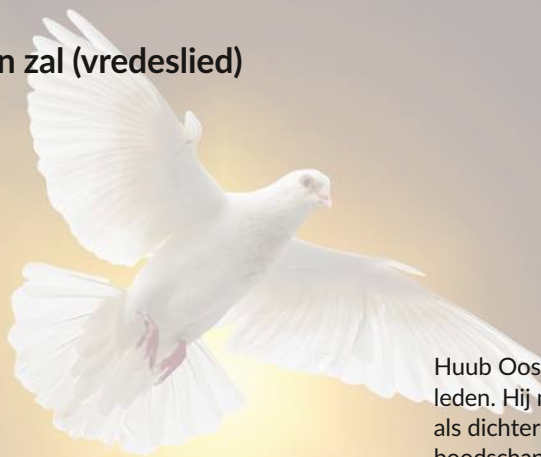
*Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg –
en water stroomt voor allen.*

*Daar bouwen wij veilige buurten
wonen dooreen in wijken van vrede
in schaduw van bomen.*

*Geen kinderen zullen daar sterven
oude mensen maken hun dagen vol
en jonge mensen zullen daar pas
op hun honderdste sterven.*

*Wij zullen niet voor de leegte zwoegen
geen kinderen baren voor de verschrikking.
De wolf en het lam
zullen weiden tezamen:
wij leren de oorlog af.*

*Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg –
en water stroomt voor allen.*

Huub Oosterhuis is op eerste Paasdag overleden. Hij maakte sinds de jaren zestig naam als dichter en Bijbeluitlegger die de Bijbelse boodschap op hedendaagse wijze probeerde te vertolken. Zijn werk had grote invloed op de vernieuwing van de liturgie in de Rooms-Katholieke Kerk.

Zijn poëtische oeuvre varieerde van psalmbewerkingen tot politieke protestliedertjes, mystiek getinte gezangen en vaak zeer persoonlijke 'vrije poëzie'. Zijn liederen stonden op het repertoire van de meeste parochies, zo schrijft het Nederlands Dagblad naar aanleiding van het overlijden van Huub Oosterhuis. In veel van de teksten van zijn hand staan de Bijbelse thema's "Gerechtigheid" en "Vrede" centraal. Een nieuwe wereld waar wij in onze dagen nog altijd naar uitzien.

naar Jesaja 65

(Tekst: Huub Oosterhuis, Bron: www.gedichtensite.nl)